

การพัฒนากรอบสมรรถนะด้านการวิจัย
ของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

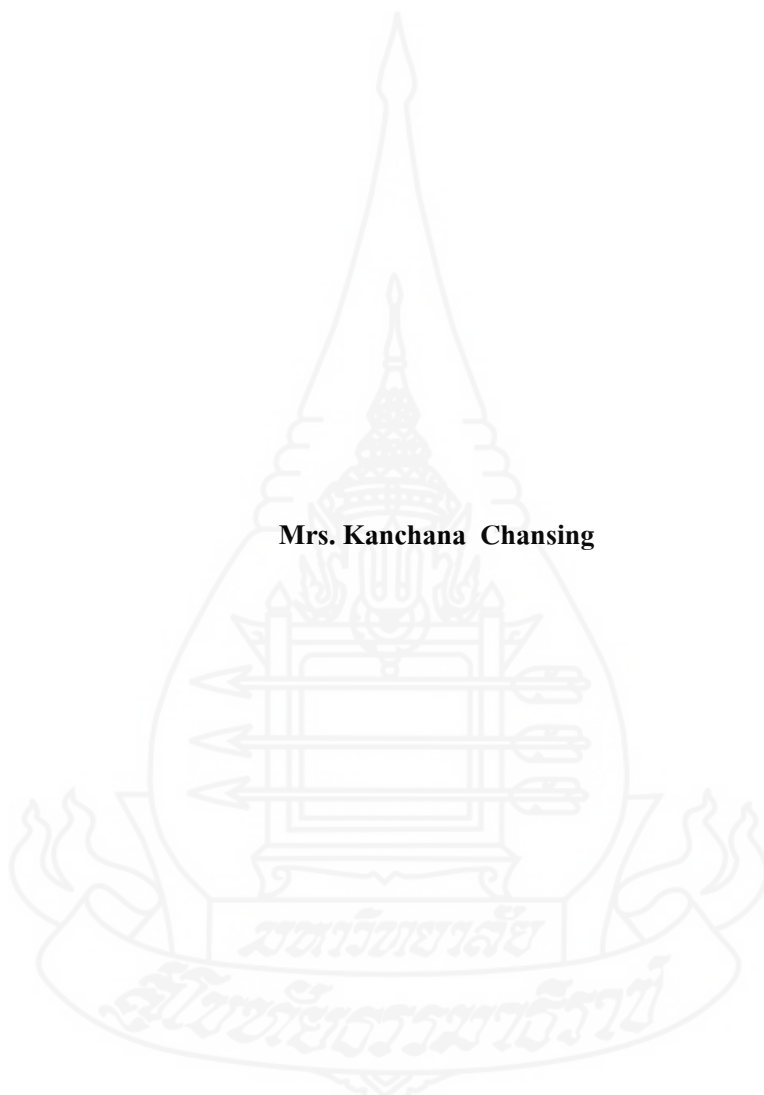
นางกาญจนา จันทร์สิงห์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2559

Development of Academic Librarians' Research Competency Framework

Mrs. Kanchana Chansing

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Arts in Information Science

School of Liberal Arts

Sukhothai Thammathirat Open University

2016

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุด
สถาบันอุดมศึกษา

ชื่อและนามสกุล นางกาญจนา จันทร์สิงห์

แขนงวิชา สารสนเทศศาสตร์

สาขาวิชา ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ศาสตราจารย์ ดร. ชูติมา สัจจามันท์
2. รองศาสตราจารย์ ดร. จันทิมา เขียวแก้ว

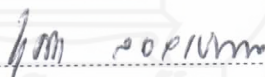
วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2558

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

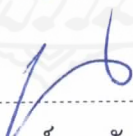
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนา หาญพล)

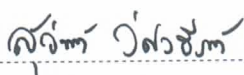
กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร. ชูติมา สัจจามันท์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. จันทิมา เขียวแก้ว)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การพัฒนากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
ผู้วิจัย นางกาญจนา จันทร์สิงห์ **รหัสนักศึกษา** 2541000317 **ปริญญา** ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
 (สารสนเทศศาสตร์) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) ศาสตราจารย์ ดร. ชูติมา สัจจามันท์
 (2) รองศาสตราจารย์ ดร. จันทิมา เขียวแก้ว **ปีการศึกษา** 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์
 ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัยใช้การวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ และการส่งแบบสอบถาม ผู้ให้
 ข้อมูล กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิจัย จำนวน 20 คน กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย
 ผู้อำนวยการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา อาจารย์ผู้สอน บรรณารักษ์ และนักวิจัย จำนวน 43 คน
 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูล แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม
 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
 มีทั้งหมด 3 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ ด้านการจัดหาและการบริการงานวิจัย ($\bar{X}=3.94$)
 ด้านการใช้ผลการวิจัย ($\bar{X}=3.84$) และด้านการดำเนินการวิจัย ($\bar{X}=3.80$) โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
 มากทุกด้าน แต่ละด้านมีรายการสมรรถนะย่อยรวมทั้งหมด จำนวน 31 รายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่
 ในระดับมากที่สุดมีจำนวน 10 รายการ โดยอยู่ในด้านการจัดหาและการบริการงานวิจัย จำนวน
 9 รายการ และด้านการดำเนินการวิจัย จำนวน 1 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละรายการ ได้แก่
 การบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าแก่นักวิจัย ($\bar{X}=4.77$) การเลือกทรัพยากรสารสนเทศเพื่อ
 สนับสนุนการวิจัย ($\bar{X}=4.72$) การบริการสืบค้นงานวิจัยทั้งรูปแบบสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์
 ($\bar{X}=4.65$) การบริการแนะนำการเขียนอ้างอิงในงานวิจัย ($\bar{X}=4.63$) การจัดระบบทรัพยากร
 สารสนเทศให้เอื้อต่อการเข้าถึงและการใช้ของนักวิจัย และการบริการให้คำปรึกษาและแนะนำ
 แหล่งข้อมูลเพื่อสนับสนุนการวิจัย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=4.60$) การบริการวิจัยผ่านสื่อทันสมัยตาม
 ความต้องการของนักวิจัย ($\bar{X}=4.58$) การออกแบบการวิจัย และการออกแบบการบริการวิจัยที่
 เหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=4.56$) และการบริการแนะนำเรื่องลิขสิทธิ์และจรรยาบรรณ
 นักวิจัย ($\bar{X}=4.53$)

คำสำคัญ สมรรถนะด้านการวิจัย บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

Thesis title: Development of Academic Librarians' Research Competency Framework

Researcher: Mrs. Kanchana Chansing; **ID:** 2541000317;

Degree: Master of Arts (Information Science);

Thesis advisors: (1) Dr. Chutima Sacchanand, Professor;

(2) Dr. Jantima Kheokao, Associate Professor; Instructor; **Academic year:** 2016

Abstract

The objective of this research was to develop an academic librarians' research competency framework.

Documentary analysis, an interview, and a questionnaire were used to collect data. Informants for the first group comprised 20 key persons and researchers, and for the second group 43 academic directors, faculty members, librarians and researchers. The research instruments employed comprised a data recording form, an interview form, and a questionnaire. Data were analyzed using content analysis, percentage, mean and standard deviation.

Research findings showed that core research competency of academic librarians was composed of three dimensions which were ranked based on their rating means as follows: research acquisition and services ($\bar{X} = 3.94$), uses of research results ($\bar{X} = 3.84$), and the research conduct dimension ($\bar{X} = 3.80$). The rating mean for each dimension was at the high level. Each dimension was composed of altogether 31 items. Ten items received rating mean at the highest level. Of these 10 items, nine items were under research acquisition and services, while one item was under the research conduct dimension. These items were ranked based on their rating means as follows: reference and information services for researchers ($\bar{X} = 4.77$), the selection of information resources to support research work ($\bar{X} = 4.72$), retrieval of both printed and electronic research ($\bar{X} = 4.65$), services on reference citation ($\bar{X} = 4.63$), information organization to facilitate researchers' access and usage, with the same score as the information sources consultation service to support research ($\bar{X} = 4.60$), research service via new media based on researchers' needs ($\bar{X} = 4.58$), research design, with the same score as the provision of appropriate research service design ($\bar{X} = 4.56$), and consultation service on copyright and researchers' code of ethics ($\bar{X} = 4.53$)

Keywords: Research competency, Academic librarians, Academic libraries

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ศาสตราจารย์ ดร.ชุตินา สัจจามันท์ สาขาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และรองศาสตราจารย์ ดร.จันทิมา เขียวแก้ว คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใจในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา อาจารย์ผู้สอน บรรณารักษ์และนักวิจัยทุกท่านที่ได้เสียสละเวลา และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนนักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุนช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่สนับสนุนให้ทุนอุดหนุนค้นคว้าและวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ท้ายสุดขอขอบคุณครอบครัวอันเป็นที่รัก ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

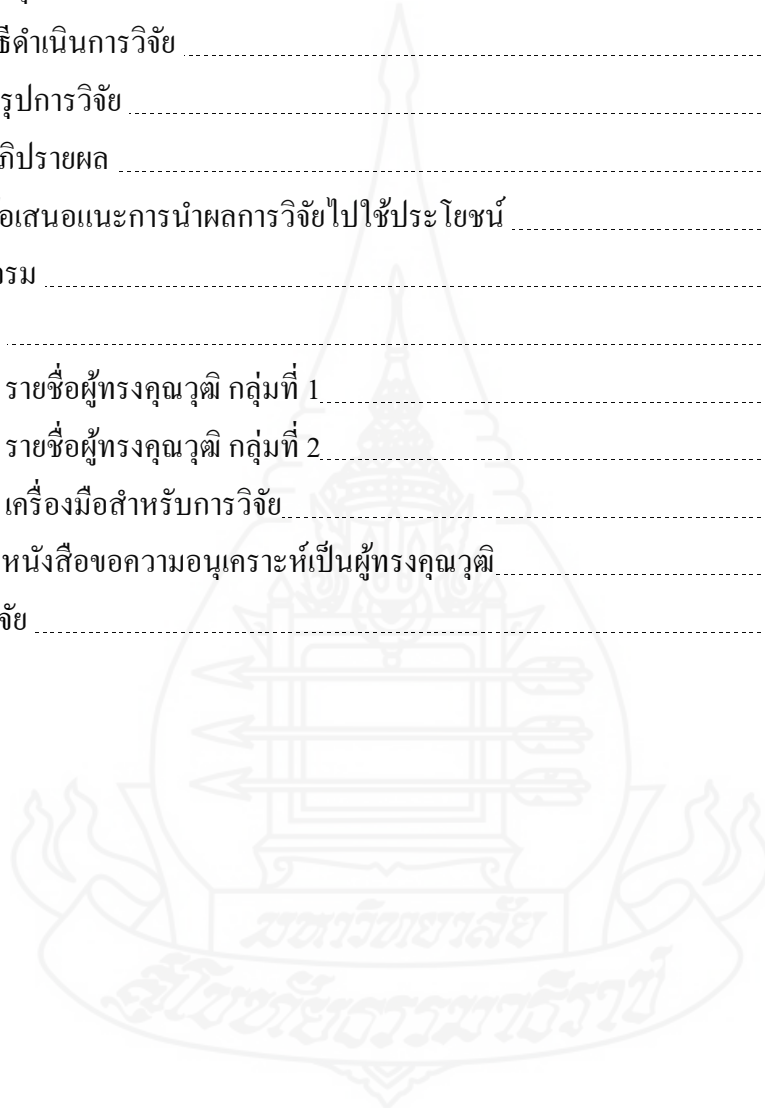
กาญจนา จันทร์สิงห์
พฤศจิกายน 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
สถาบันอุดมศึกษากับการวิจัย	7
ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษากับการวิจัย	9
บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษากับการวิจัย	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
การวิเคราะห์ข้อมูล	34
การนำเสนอข้อมูล	34
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
ผลการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะด้านการวิจัยฯ	35
ร่างสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาฯ	44
ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการวิจัยฯ	47
กรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	56
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	56
วิธีดำเนินการวิจัย	56
สรุปการวิจัย	57
อภิปรายผล	58
ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	63
บรรณานุกรม	65
ภาคผนวก	74
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มที่ 1	75
ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มที่ 2	78
ค เครื่องมือสำหรับการวิจัย	84
ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ	96
ประวัติผู้วิจัย	99

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 4.1	สมรรถนะและรายการสมรรถนะด้านการวิจัยฯ	36
ตารางที่ 4.2	ตารางเปรียบเทียบผลการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องฯ	40
ตารางที่ 4.3	ร่างกรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา	44
ตารางที่ 4.4	สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	47
ตารางที่ 4.5	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อสมรรถนะด้านการวิจัยฯ	48
ตารางที่ 4.6	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อสมรรถนะด้านการวิจัยฯ ด้านการจัดหาฯ.....	49
ตารางที่ 4.7	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อสมรรถนะด้านการวิจัยฯด้านการใช้ผลฯ	51

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ภาพที่ 3.1 แผนภูมิกระบวนการวิจัย	32

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การวิจัยเป็นพันธกิจสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาควบคู่ไปกับการจัดการศึกษา การวิจัยช่วยพัฒนาศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษาในด้านผลิตผลงานวิจัยและนวัตกรรมสร้างสรรค์ และก้าวสู่การเป็นสถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2551) ประกาศมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาด้านการวิจัย กำหนดว่าสถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินพันธกิจด้านการวิจัยอย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และภายใต้จุดเน้นเฉพาะ โดยมีการดำเนินการตามนโยบาย แผน งบประมาณ มีการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนคณาจารย์ อาจารย์ นักวิจัย บุคลากรให้มีสมรรถนะในการทำวิจัย ผลงานประดิษฐ์ และงานริเริ่มสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ มีประโยชน์ สมองยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้ในวงกว้างและก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณชน การวิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคน พัฒนางาน พัฒนาองค์กร เป็นกระบวนการในการค้นคว้าหาคำตอบให้กับคำถามอย่างเป็นระบบตามหลักวิชาการ ช่วยแก้ไขปัญหาค้นคว้าหรือตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนางาน เป็นเครื่องมือในการสร้างความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆ (โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์, 2552) ในปัจจุบันองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนให้ความสำคัญกับการวิจัย โดยเน้นการนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังสามารถนำผลการวิจัยมาใช้ในการประเมินคุณภาพงาน วางแผนการดำเนินงาน เป็นข้อมูลประกอบการประกันคุณภาพ ตลอดจนใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อีกด้วย (ชญาสินี ตั้งศรีมงคล, 2556) การวิจัยมีความสำคัญต่อห้องสมุดโดยเฉพาะต่อการบริหารจัดการ การกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ การตัดสินใจ การพัฒนาคุณภาพการบริการ การศึกษาและการเรียนรู้ การพัฒนาวิชาชีพ และการพัฒนาสังคม

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการวิจัยและการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา โดยการรวบรวม จัดเก็บ และบริการทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบของสื่อต่างๆ ทั้งที่เป็นสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2549) เป็นแหล่งบริการสารสนเทศเชิงรุกที่ให้ความสำคัญแก่ผู้ใช้บริการ และเน้นผู้ใช้บริการเป็นหลัก (ปิยสุดา

ตันเลิศ และกุลธิดา ท้วมสุข, 2554) บทบาทห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในการสนับสนุนการวิจัย มีการรวบรวมและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศทุกชนิดในสาขาวิชาต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการค้นคว้าวิจัย รวมทั้งการนำเสนอบริการต่างๆ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการแก่ผู้ใช้บริการในการค้นคว้าวิจัยให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ตลอดจนบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็น โดยมีบรรณารักษ์เป็นผู้ประสานงานหรือเป็นตัวกลางระหว่างผู้ใช้กับห้องสมุด (Renn, 2014) การวิจัยเป็นลักษณะงานที่สำคัญประการหนึ่งของบรรณารักษ์ บรรณารักษ์มีบทบาท หน้าที่และปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการวิจัย โดยการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิธีการและเทคนิคใหม่ๆ การวิจัยเพื่อการวางแผนและพัฒนา การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล การตัดสินใจ การแก้ปัญหาหรือหาคำตอบ รวมทั้งการดำเนินการที่เกี่ยวข้องซึ่งต้องอาศัยความรู้ ความสามารถด้านการวิจัยทางวิชาการและวิชาชีพ (ชุตินา สัจจามันท์, 2556) ทักษะการวิจัยช่วยให้บรรณารักษ์ได้พัฒนาวิชาชีพให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง และตอบสนองความต้องการผู้ใช้บริการ (Walker, 2009)

บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีบทบาทด้านการวิจัย โดยเป็นผู้จัดหา ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำวิจัย การบริการสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย บริการให้การอบรม ให้ความรู้หรือสอนแก่นักวิจัย (พรชนิตว์ ลีนาราช, 2555) อำนวยความสะดวกในการทำวิจัย แนะนำการสืบค้นแหล่งข้อมูลงานวิจัย การสอนการเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรม (Brophy, 2005) บรรณารักษ์มีความรู้ความสามารถ และทักษะการวิจัย ค้นหาคำตอบของปัญหาหรือข้อสงสัย แสวงหาข้อเท็จจริงและความรู้ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในพัฒนางาน การบริหารจัดการ การตัดสินใจ ประเมินทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและออกแบบการบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการให้กับผู้ใช้ (Partridge, Lee & Munro, 2010) ทักษะการวิจัยช่วยให้บรรณารักษ์ได้พัฒนาวิชาชีพให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง และทันกับความต้องการผู้ใช้บริการ (Walker, 2009) นอกจากนี้บรรณารักษ์ยังมีบทบาทในการช่วยเหลือนักวิจัยหรืออาจารย์ในการทบทวนวรรณกรรม สนับสนุนการวิจัยผ่านบริการที่ปรึกษาสารสนเทศ หรือการร่วมเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัย และการเผยแพร่ผลงานวิจัย โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเชื่อมโยงข้อมูลและสารสนเทศในการบริการให้มีประสิทธิภาพ (ณัฐกร เปล่งศิริ, 2554)

จากการศึกษา งานวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ พบว่า สมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา ครอบคลุมการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย (Elgohary, 2003 ; Mamtora, 2013 ; ปิยสุดา ตันเลิศและกุลธิดา ท้วมสุข, 2554 ; ทิพวรรณ สุขรวาย, 2558) การจัดระบบสารสนเทศให้เอื้อต่อการเข้าถึงและการใช้ของนักวิจัย (Riera, Padros & Zuniga, 2012)

; ศุภรชตรา แสนวา, 2555) การบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าสำหรับนักวิจัย (Abel & et al., 2003 ; Brophy, 2005 ; พันพันธ์ ปิลกศิริ และพิมพ์ร่ำไพ เปรมสมิทธิ์, 2556 ; พรชนิตว์ ลีนาราช และคณะ, 2557) การบริการสืบค้นข้อมูลงานวิจัย (Haddow, 2012 ; Chawner & Oliver, 2013 ; Robati & Singh, 2013 ; พันพันธ์ ปิลกศิริ และพิมพ์ร่ำไพ เปรมสมิทธิ์, 2556) การแนะนำการเขียนอ้างอิง และบรรณานุกรมวิจัย (Auckland, 2012 ; Saunders and et.al, 2013 ; ทิพวรรณ สุขรวย, 2558) การให้คำปรึกษาและแนะนำแหล่งข้อมูลงานวิจัย (Auckland, 2012 ; ศุภรชตรา แสนวา, 2552 ; กิตติยา สุทธิประภา, 2557 ; ทิพวรรณ สุขรวย, 2558) การออกแบบการบริการงานวิจัย (Canadian Association of Research Libraries, 2010 ; Mamtora, 2013 ; ศุภรชตรา แสนวา, 2555) การสอนหรือร่วมสอนการรู้สารสนเทศ (กุลธิดา ท้วมสุข, 2554 ; พรชนิตว์ ลีนาราช และคณะ, 2557) การใช้ผลวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนางาน (ชมลวรรณ ขุนไพชิต, 2550 ; ชุติมา สัจจามันท์, 2556) การใช้ผลวิจัยเพื่อการตัดสินใจ (ชโรชนีชัย ชัยมินทร์, 2553 ; ชญาสินี ตั้งศรีมงคล, 2556) การใช้ผลวิจัยเพื่อพัฒนาตนเอง (มลิวัลย์ ประดิษฐ์ธีระ, 2553 ; ชญาสินี ตั้งศรีมงคล, 2556) และบรรณารักษ์จะต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย (Turner, 2002 ; Kwanya & Underwood, 2012 ; ปิยสุดา ตันเลิศ และกุลธิดา ท้วมสุข, 2554) มีความรู้เรื่องระเบียบวิธีการวิจัย (Chawner & Olive, 2013 ; กิตติยา สุทธิประภา, 2557) การทำวิจัยเป็นทีม (Brewerton, 2012 ; Riera, Padros & Zuniga, 2012) และการเผยแพร่งานวิจัย (Brewerton, 2012 ; Saunders and et.al, 2013 ; ศุภรชตรา แสนวา, 2555 ; พรชนิตว์ ลีนาราช และคณะ, 2557)

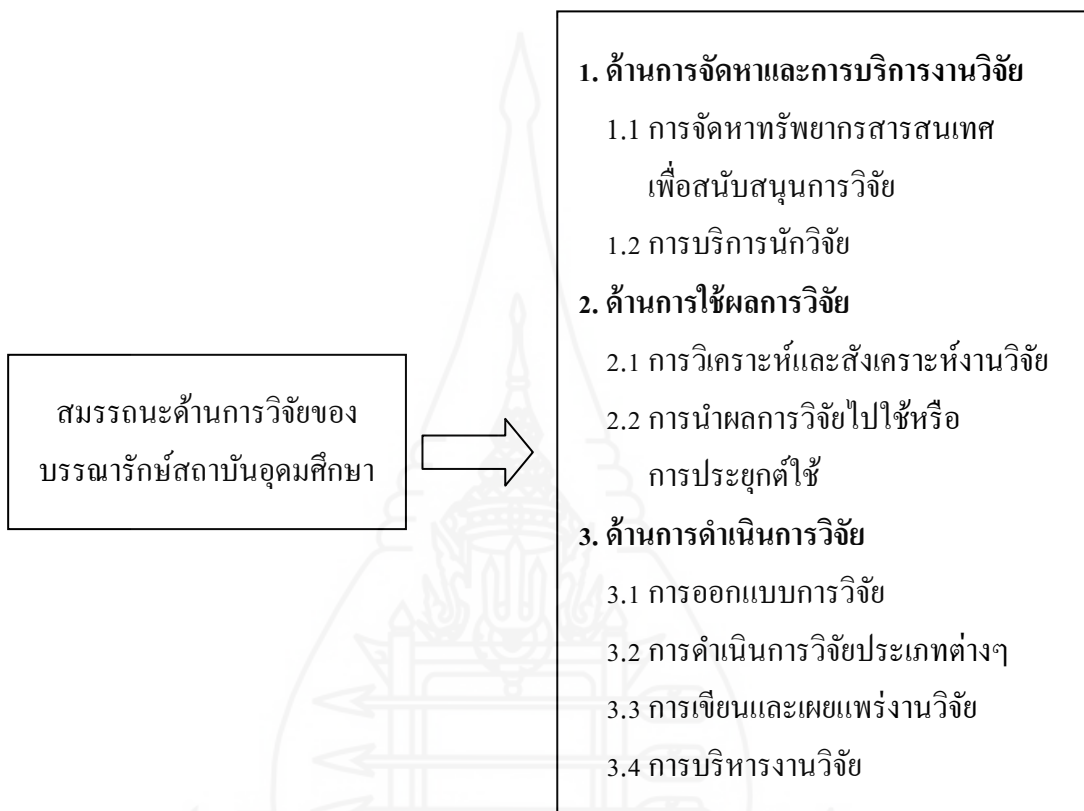
เนื่องจากการวิจัยมีความสำคัญต่อการพัฒนาบทบาทของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาและวิชาชีพ และยังไม่ม้งานวิจัยใดในประเทศไทยที่ศึกษากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาโดยตรง ผู้วิจัยในฐานะเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจึงมีความสนใจพัฒนากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา โดยผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อบรรณารักษ์ สถาบันผู้ผลิตบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ สมาคมและองค์กรทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง อันจะเป็นการส่งเสริมบทบาทของบรรณารักษ์ และการพัฒนาวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

3. กรอบแนวคิดการวิจัย (ถ้ามี)

การพัฒนากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
มีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพ

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 แหล่งข้อมูลหลัก ประกอบด้วย เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
บทบาท และสมรรถนะของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ทั้งภาษาอังกฤษและ
ภาษาไทย ในรูปแบบบทความวิชาการ บทความวิจัย และงานวิจัย จำแนกออกเป็นหัวข้อ
ดังนี้

4.1.1 สถาบันอุดมศึกษากับการวิจัย

4.1.2 ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษากับการวิจัย

4.1.3 บรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษากับการวิจัย

4.1.4 สมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

4.2 ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ทรงคุณวุฒิโดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

4.2.1 กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิสายมานุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 20 คน

4.2.2 กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย ผู้อำนวยการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา อาจารย์ผู้สอนสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา และนักวิจัยที่ใช้บริการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 43 คน

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 กรอบสมรรถนะ หมายถึง รายการสมรรถนะด้านการวิจัยสำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 สมรรถนะด้านการวิจัย หมายถึง รายการความรู้ ความสามารถ และทักษะของบรรณารักษ์ด้านการจัดหาและการบริการงานวิจัย ด้านการใช้ผลการวิจัย และด้านการดำเนินการวิจัย

5.3 สมรรถนะด้านการจัดหาและการบริการงานวิจัย หมายถึง รายการความรู้ ความสามารถ และทักษะของบรรณารักษ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย และการให้บริการนักวิจัย

5.4 สมรรถนะด้านการใช้ผลการวิจัย หมายถึง รายการความรู้ ความสามารถ และทักษะของบรรณารักษ์ที่เกี่ยวข้องกับการนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้

5.5 สมรรถนะด้านการดำเนินการวิจัย หมายถึง รายการความรู้ ความสามารถ และทักษะของบรรณารักษ์ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการวิจัย การดำเนินงานวิจัย การเขียนและการเผยแพร่งานวิจัย และการบริหารงานวิจัย

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ได้กรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา อันจะนำไปใช้ในการวางแผนและพัฒนาบรรณารักษ์ ดังนี้

6.1 เป็นแนวทางสำหรับบรรณารักษ์ให้ตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่ด้านการวิจัย สร้างความรู้ความเข้าใจในการวิจัย และพัฒนาสมรรถนะด้านการวิจัยของตนเองและนำไปใช้พัฒนา งานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

6.2 เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ การวางแผน และการพัฒนาบรรณารักษ์ให้มีสมรรถนะด้านการวิจัย

6.3 เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา นำไปใช้ในการส่งเสริม สมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ และให้บรรณารักษ์มีบทบาทในการดำเนินพันธกิจด้านการ วิจัยของสถาบันอุดมศึกษา

6.4 เป็นแนวทางสำหรับสมาคม/องค์กรวิชาชีพ ในการนำกรอบสมรรถนะด้านการ วิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการกำหนดบทบาทและ สมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. สถาบันอุดมศึกษากับการวิจัย
2. ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษากับการวิจัย
3. บรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษากับการวิจัย
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. สถาบันอุดมศึกษากับการวิจัย

1.1 ความสำคัญของการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการขั้นสูงของประเทศ มีบทบาทสำคัญในการสร้างหรือจัดเตรียมความรู้ให้แก่สังคม โดยเฉพาะการสร้างคนที่มีคุณภาพ กระบวนการที่จะนำสถาบันอุดมศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการได้หนทางหนึ่งคือ “การวิจัย” สถาบันอุดมศึกษาจึงมีการสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้แก่ประเทศและวงวิชาการอยู่เสมอ เป็นแหล่งผลิตงานวิจัยครอบคลุมด้านต่างๆ เป็นแหล่งผลิตและสร้างสรรค์องค์ความรู้ในสาขาวิทยาการต่างๆ มุ่งเน้นการนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสามารถนำมาใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นที่สถาบันอุดมศึกษาตั้งอยู่ได้รับประโยชน์ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2554)

การวิจัยเป็นพันธกิจสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาควบคู่ไปกับการจัดการศึกษา การวิจัยช่วยพัฒนาศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษาในด้านผลิตผลงานวิจัยและนวัตกรรมสร้างสรรค์ และก้าวสู่การเป็นสถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2551) ได้ประกาศมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาด้านการวิจัย กำหนดว่าสถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินพันธกิจด้านการวิจัยอย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และภายใต้จุดเน้นเฉพาะ โดยมีการดำเนินการตามนโยบาย แผน งบประมาณ มีการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนคณาจารย์ อาจารย์ นักวิจัย บุคลากรให้มีสมรรถนะในการทำวิจัย ผลงานประดิษฐ์ และงานริเริ่มสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ มีประโยชน์ สนองยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้

ในวงกว้างและก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณชน โดยเฉพาะในสถานการณ์ปัจจุบันที่สภาพการแข่งขันระหว่างสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนมีสูง การวิจัยจึงเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญเพื่อช่วยให้ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจและวางแผนการดำเนินงาน ทำให้สถาบันอุดมศึกษารู้ศักยภาพ จุดแข็ง จุดอ่อนของตนเอง และที่สำคัญคือการวิจัยมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและความเป็นเลิศให้กับสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งทำให้เกิดการบูรณาการระหว่างการวิจัยและการเรียนการสอน ซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา เมื่อเกิดปัญหาหรือต้องการพัฒนา สามารถใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา แล้วจึงนำเอาผลการวิจัยไปใช้ ซึ่งถือเป็นวงจรของการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาที่ต่อเนื่องและเกิดประโยชน์ต่อสถาบันเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ยังสามารถใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาภารกิจด้านต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษา เช่น การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน (ณัฐกร เปล่งศิริ และอังสนา ธงไชย, 2554)

1.2 การส่งเสริมการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา

เมื่อก้าวถึงงานวิจัยหรือนักวิจัย สังคมมักให้ความสำคัญกับสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งผลิตงานวิจัย ในขณะที่เดียวกันก็เป็นแหล่งผลิตนักวิจัยด้วย (Office of the Higher Education Commission, 2009) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2552) มีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยให้กับสถาบันอุดมศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเสริมสร้างศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษาให้พัฒนาสู่การมีคุณภาพและมาตรฐานระดับนานาชาติ มีการบริหารจัดการทรัพยากรที่ดีเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการทั้งในระดับประเทศและระดับโลก รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดกลไกการประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ชุมชนและผู้ประกอบการในการค้นหาและกำหนดความต้องการและเสนอความต้องการของชุมชนเพื่อนำงานวิจัยและองค์ความรู้ที่มีอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาไปถ่ายทอดให้ชุมชนและผู้ประกอบการ เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจระดับฐานราก และยกระดับความเป็นอยู่ของชุมชนให้ดีขึ้นอย่างเป็นระบบ และสร้างความแข็งแกร่งให้สถาบันอุดมศึกษาในด้านการวิจัยด้วยการเพิ่มโอกาสให้แก่นักวิจัยรุ่นใหม่

การส่งเสริมการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาต้องมีการกำหนดนโยบายและทิศทางการวิจัยที่ชัดเจน ควรสร้างองค์การบริหารและการจัดการ เพื่อตอบสนองความจำเป็นในการบริหารงานวิจัย การส่งเสริมคุณภาพงานวิจัยและผู้วิจัย ส่งเสริมการบริการในส่วนการวิจัย โดยเฉพาะระบบข้อมูลเพื่อการวิจัย ห้องสมุด ศูนย์บริการต่างๆ จะต้องได้รับการสนับสนุนให้อยู่ในรูปแบบที่จะสนองความจำเป็นด้านการวิจัยและให้ความสำคัญต่อการวิจัยในระดับสูง จัดสรรทรัพยากรในส่วนที่เสริมการวิจัยให้มากขึ้น ปรับปรุงระบบการจัดการให้สามารถบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการเผยแพร่ผลงานวิจัย พร้อมทั้งจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยเพื่อเป็น

การเสริมสร้างสมรรถนะทางการวิจัยให้แก่บุคลากรและนักวิจัย มีการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการค้นคว้าวิจัย ตลอดจนให้การสนับสนุนงบประมาณในการทำวิจัย เร่งพัฒนาฐานความรู้ด้วยการวิจัย โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และสถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งความรู้ของประเทศ มีหน้าที่รวบรวม ผลิตและถ่ายทอดความรู้ให้แก่สังคม การทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมจึงเป็นพันธกิจตามบทบาทหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษา (วิจิต กำมันตะคุณ, 2552) ดังนั้นแนวทางการส่งเสริมการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบริบทของสถาบันอุดมศึกษา คือตัวแบบ 2P4M หมายถึง 1) มีนโยบายที่ชัดเจน 2) มีแผนงานที่สอดคล้องกับนโยบาย และสามารถนำไปปฏิบัติได้ 3) มีบุคลากรวิจัยที่มีความรู้ความสามารถพร้อมที่จะผลิตผลงานวิจัยคุณภาพ 4) มีงบประมาณที่เพียงพอและมีช่องทางแสวงหาจากภายนอก 5) มีทรัพยากรวิจัย ที่อำนวยความสะดวกให้แก่ักวิจัย และ 6) มีการบริหารจัดการที่มีระบบและคล่องตัว เพื่อขับเคลื่อนให้การวิจัยบรรลุตามนโยบายที่ตั้งไว้ (สินธรวา คามดิษฐ์, 2555)

2. ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษากับการวิจัย

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการวิจัยและการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา โดยการรวบรวม จัดเก็บ และบริการทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบของสื่อต่างๆ ทั้งที่เป็นสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2549) เป็นแหล่งบริการสารสนเทศเชิงรุกที่ให้ความสำคัญแก่ผู้ใช้บริการ และเน้นผู้ใช้บริการเป็นหลัก (ปิยสุดา ตันเลิศ และกุลธิดา ท้วมสุข, 2554) บทบาทห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในการสนับสนุนการวิจัย มีการรวบรวมและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศทุกชนิดในสาขาวิชาต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการค้นคว้าวิจัย รวมทั้งการนำเสนอบริการต่างๆ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการแก่ผู้ใช้บริการในการค้นคว้าวิจัยให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ตลอดจนบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็น โดยมีบรรณารักษ์เป็นผู้ประสานงานหรือเป็นตัวกลางระหว่างผู้ใช้กับห้องสมุด (Renn, 2014)

2.1 บทบาทของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทำให้สารสนเทศมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นและมีความหลากหลายทั้งด้านรูปแบบเนื้อหา วิธีการเข้าถึงที่มีหลายช่องทาง และความต้องการ ความคาดหวัง ตลอดจนพฤติกรรมของผู้ใช้บริการก็เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลถึงการดำเนินงานของห้องสมุด

สถาบันอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นแหล่งสนับสนุนการวิจัย จึงต้องปรับเปลี่ยนบทบาทและหน้าที่ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านการบริหาร ด้านการจัดหาและจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ ด้านการบริการสารสนเทศ และด้านผู้ให้บริการสารสนเทศ ดังนี้

1) บทบาทด้านการบริหาร

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารจัดการ การดำเนินงาน โดยเฉพาะการบริหารบุคคล เพื่อให้ห้องสมุดก้าวสู่การเป็นแหล่งวิทยาการหรือศูนย์การเรียนรู้ที่แท้จริง ห้องสมุดต้องกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานให้ชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถาบัน ให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม การสร้างความร่วมมือและเครือข่าย การบริหารจัดการเป็นแบบเชิงรุก มีระบบการบริหารที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีเครือข่ายความร่วมมือทั้งในระดับองค์กรและระดับชาติ เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

2) บทบาทด้านการจัดหาและจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ เน้นการจัดหาและบริการทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลาย เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่มีความแตกต่างกัน รวมทั้งเป็นตัวกลางในการเข้าถึงสารสนเทศต่างๆ ทั้งที่มีอยู่ภายในห้องสมุดและไม่มีให้บริการในห้องสมุด เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเชื่อมโยงไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีการจัดในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น (กุลธิดา ท้วมสุข, 2554) ส่วนในด้านการจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศนั้น ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาได้นำระบบอัตโนมัติมาใช้ในการจัดการ ช่วยให้ผู้ใช้บริการมีความสะดวกรวดเร็วในการเข้าถึงสารสนเทศ ห้องสมุดสามารถร่วมมือกับสำนักพิมพ์และห้องสมุดอื่นๆ ในการดำเนินการร่วมกันที่จะเกิดประโยชน์กับผู้ใช้บริการ เช่น ความร่วมมือในการจัดทำบรรณานุกรม (UNION Catalog) ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (PULINET) และการพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศเต็มรูปแบบ (Full text) เพื่อให้บริการร่วมกัน

3) บทบาทด้านการบริการสารสนเทศ

การบริการสารสนเทศถือเป็นหัวใจสำคัญของงานห้องสมุด ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาได้เผชิญกับความเปลี่ยนแปลงหลายด้าน ส่งผลให้ห้องสมุดต้องปรับกระบวนการทำงานใหม่จากในอดีตที่เป็นเชิงรับมาเป็นเชิงรุก เน้นการตอบสนองความต้องการผู้ใช้บริการเป็นหลัก ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศและบริการต่างๆ ได้ตลอด 24 ชั่วโมง มีการวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้สารสนเทศของผู้ใช้ ให้บริการให้คำปรึกษาเชิงลึกสำหรับผู้ใช้บริการในด้านต่างๆ มีบริการออนไลน์ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการมาก

ยิ่งขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ (ปิยะสุดา ดันเลิศ และกุลธิดา ท้วมสุข, 2554) ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาได้ปรับปรุงการบริการให้สอดคล้องกับนโยบายทั้งในระดับสถาบันและระดับประเทศ เช่น ออกแบบการบริการงานวิจัย การจัดกิจกรรมเชิงรุก การจัดบริการสารสนเทศเฉพาะรายบุคคลหรือรายกลุ่ม และส่งเสริมการรู้สารสนเทศแก่ผู้ใช้บริการ (ทิพวรรณ สุขรวย, 2558) การพัฒนาเทคนิค รูปแบบและเครื่องมือต่างๆ ที่จะช่วยสนับสนุนให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ การพัฒนาฐานข้อมูลบรรณานุกรมออนไลน์ ให้สามารถเข้าใช้งานได้ดี เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลบรรณานุกรมออนไลน์ของห้องสมุดอื่น การส่งเสริมการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสอนการรู้สารสนเทศ ผู้เรียนจะต้องได้รับการฝึกฝน (Auckland, 2012)

4) บทบาทด้านผู้ให้บริการสารสนเทศ

บรรณารักษ์ในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาได้รับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นโดยตรงทั้งด้านความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและพฤติกรรมของผู้ใช้บริการ ตลอดจนการปรับตัวเพื่อสนองตอบต่อนโยบายของสถาบัน ดังนั้นบรรณารักษ์ต้องปรับบทบาทและพัฒนาความรู้ความสามารถของตนให้ทันกับความเปลี่ยนแปลง ซึ่งการให้บริการสารสนเทศในปัจจุบันนั้นมีลักษณะเป็นแบบเชิงรุก (ศุภรชตรา แสนวา, 2555) บรรณารักษ์สามารถเป็นผู้ให้คำแนะนำทรัพยากรสารสนเทศแก่ผู้ใช้บริการ ถ่ายทอดและสอนทักษะการรู้สารสนเทศ เป็นผู้ช่วยนักวิจัยในการให้คำแนะนำสารสนเทศ ค้นหาสารสนเทศจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการวิจัย เป็นผู้ให้คำแนะนำและเผยแพร่เกี่ยวกับกิจกรรม การบริการและรายละเอียดอื่นๆ ของหน่วยงาน สามารถวิเคราะห์ผู้ใช้ พฤติกรรมการใช้สารสนเทศโดยการวิจัย เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการปรับปรุง (Brewerton, 2012)

นอกจากนี้ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาบรรณารักษ์ เพื่อให้สามารถทำงานภายใต้ความเปลี่ยนแปลงได้อย่างสอดคล้องและตอบสนอง เห็นได้จากผลการวิจัยของ พรชนิตว์ ลีนาราช และกุลธิดา ท้วมสุข (2555) ที่ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดบริการสนับสนุนการวิจัยของห้องสมุดมหาวิทยาลัยวิจัยไทย ด้านผู้ให้บริการ พบว่าห้องสมุดมหาวิทยาลัยวิจัยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับผู้ให้บริการใน 2 ด้าน คือความรู้ความสามารถของผู้ให้บริการวิจัย ซึ่งเห็นว่าผู้ให้บริการควรพัฒนาเป็นบรรณารักษ์เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Subject Specialist) มีความรู้ความชำนาญเฉพาะสาขาวิชาที่ให้บริการอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ควรมีความรู้ความสามารถในเรื่องที่วิวิทยาการการวิจัย และให้บริการแนะนำการปริทัศน์วรรณกรรมแก่นักวิจัย และการพัฒนาบุคลากรด้วยวิธีการต่างๆ ได้แก่ การปรับเปลี่ยนทัศนคติในการทำงานโดยมุ่งผู้รับบริการเป็นหลัก การพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากร

2.2 ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษากับการสนับสนุนการวิจัย

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจัดให้บริการที่สนับสนุนการทำวิจัย โดยการสอนและการให้คำแนะนำแหล่งข้อมูลที่ต้องใช้ในการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ให้ความช่วยเหลือในการสอนการเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมที่ถูกต้อง การแนะนำการเขียนเค้าโครงการวิจัย พัฒนาทักษะการใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติในการค้นคืนทรัพยากรสารสนเทศ และการสืบค้นข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต จัดบริการสนับสนุนการวิจัย ซึ่งแนะนำแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการทำวิจัย การให้บริการแหล่งข้อมูลการเผยแพร่ผลงานการวิจัย สนับสนุนการเพิ่มจำนวนการทำวิจัย ให้ความช่วยเหลือในเรื่องรายละเอียดแหล่งทุนภายนอกมหาวิทยาลัย ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีนโยบายการสนับสนุนต่อการทำวิจัยที่ชัดเจน จัดให้บริการและกิจกรรมที่ช่วยสนับสนุนการทำวิจัยที่มีความสะดวกและรวดเร็ว ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้ นักวิจัยสามารถเข้าถึงและค้นคืนสารสนเทศได้สะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้น (Burton & Steane , 2004; Ka, 2005 ; Loypha, 2007; Jackson, 2011)

3. บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษากับการวิจัย

3.1 บทบาทของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

บทบาท ความรู้ความสามารถของบรรณารักษ์เป็นประเด็นสำคัญของวิชาชีพสารสนเทศ บรรณารักษ์เผชิญกับความท้าทายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านสภาพขององค์กร เทคโนโลยีและสารสนเทศ ที่ทำให้การทำงานมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ดังนั้นบรรณารักษ์จึงต้องปรับตัวให้ทันกับเทคโนโลยี รูปแบบของสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศใหม่ (Khoo, 2010) ประกอบกับพฤติกรรมและความต้องการใช้สารสนเทศของผู้ใช้บริการได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การเรียนรู้สารสนเทศไม่ได้จำกัดอยู่เพียงสื่อชนิดเดียวหรือช่องทางเดียว ความต้องการในการใช้สารสนเทศของผู้ใช้บริการก็มีความหลากหลาย อีกทั้งยังต้องการความสะดวกรวดเร็วมากกว่าเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นแหล่งการศึกษาระดับสูง มีผู้ใช้บริการหลากหลายประเภทและความต้องการสารสนเทศมีลักษณะเป็นสหสาขาวิชา วัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศก็แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นเพื่อการศึกษา การวิจัย การเรียนรู้ตามความสนใจ การแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน ดังนั้นบรรณารักษ์จึงกลายเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการให้บริการสารสนเทศแก่ผู้ใช้บริการ และเป็นที่คาดหวังของผู้ใช้บริการมากขึ้น (พันพันธ์ ปิลกศิริ และพิมพ์ราไพ เปรรมสมิทธิ์, 2556)

บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา มีบทบาทหน้าที่ สรุปได้ดังนี้

3.1.1 บทบาทด้านการจัดการสารสนเทศและการจัดการความรู้

1) การคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศและความรู้ โดยการคัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่มีความเชื่อถือได้ มีความหลากหลาย ครบถ้วน ครอบคลุม และสอดคล้องกับหลักสูตรที่สถาบันเปิดสอน สนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ เป็นประโยชน์กับผู้รู้ และสร้างคุณค่าเพิ่มทางวิชาการต่อการจัดการเรียนสอนและการวิจัยของสถาบัน ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นสารสนเทศที่ผู้รู้สามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ทันที เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้มากขึ้น จัดหาสื่อการเรียนรู้และเตรียมแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถาบัน โดยเน้นความร่วมมือกับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา และแหล่งความรู้อื่นทั้งรัฐและเอกชน ที่มีทรัพยากรที่สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกัน เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยบรรณารักษ์ในฐานะเป็นนักวิชาชีพจะต้องแสดงบทบาทในเป็นผู้คัดกรองแหล่งสารสนเทศและทรัพยากรสารสนเทศ

2) การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ โดยการสร้างเครื่องมือเพื่อเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศและความรู้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศที่เอื้อต่อการให้บริการสารสนเทศออนไลน์ โดยคำนึงถึงการเข้าถึง ค้นคืน ได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพที่ผู้รู้สามารถใช้ได้ทุกเวลา และในขณะเดียวกันก็สามารถเชื่อมโยงการสืบค้นและการเข้าถึงไปยังห้องสมุดอื่นๆ ด้วย มีการสร้างคำค้นต่างๆ เช่น การกำหนดหัวเรื่อง คำสำคัญ วรรณคดีและบทคัดย่อ สารบัญเนื้อหาไว้ให้ผู้รู้ใช้ในการสืบค้นและตัดสินใจเลือกสารสนเทศที่ต้องการ นอกจากนี้ยังจัดเก็บและเผยแพร่องค์ความรู้ของสถาบันในรูปสารสนเทศดิจิทัลและเผยแพร่ผ่านระบบเทคโนโลยีภายในสถาบันและเผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต

3) การจัดบริการสารสนเทศ บทบาทในการบริการแบบเชิงรุก เป็นที่ปรึกษาด้านทรัพยากรสารสนเทศ การจัดบริการตามกลุ่มผู้ใช้บริการ และการบริการเฉพาะราย การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นเพื่อให้บริการสารสนเทศแก่ผู้ใช้บริการ การพัฒนาฐานข้อมูลเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการโดยเฉพาะ เช่น ฐานข้อมูลงานวิจัย การพัฒนาเครื่องมือเพื่อช่วยให้ผู้ใช้บริการสามารถค้นคว้าได้อย่างสะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพและการประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้ใช้บริการเข้ามาใช้บริการห้องสมุด โดยบรรณารักษ์จะต้องมีจิตวิญญาณและจิตสำนึกของผู้ให้บริการและมีจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความยืดหยุ่น กระตือรือร้น มีความจริงใจและเปิดใจในการให้บริการ มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถทำงานแบบเป็นทีม วุฒิภาวะดี บุคลิกภาพน่าเชื่อถือ มนุษย์สัมพันธ์ดี มีความเอื้อเฟื้อ เต็มใจให้ความช่วยเหลือและให้

ความสำคัญกับผู้ใช้บริการ สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี และสร้างความประทับใจให้กับผู้ใช้บริการ

3.1.2 บทบาทในการสนับสนุนการเรียนการสอน

1) บทบาทในการสนับสนุนผู้สอน การมีส่วนร่วมในการเตรียมการสอน การร่วมเป็นทีมสอน และมีส่วนร่วมในการวิจัย เตรียมทรัพยากรสารสนเทศ และสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาของผู้สอน การให้ความรู้กับอาจารย์ด้านทักษะสารสนเทศ และการจัดทำบรรณานุกรม ซึ่งจากการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะที่คาดหวังของนักสารสนเทศพบว่า ในด้านการสอนนั้นมีความคาดหวังในระดับมาก ส่วนใหญ่มีความคาดหวังในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้แก่ผู้เรียน รวมถึงบทบาทของบรรณารักษ์ในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

2) บทบาทในการสนับสนุนผู้เรียน ได้แก่ การจัดหาและจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ ให้คำปรึกษาในการศึกษาค้นคว้าวิจัย และมีส่วนร่วมในการศึกษาหัวข้อที่ผู้เรียนต้องการศึกษา ส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศของผู้เรียน

3.2 บทบาทของบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษากับการวิจัย

จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทำให้โลกก้าวเข้าสู่สังคมยุคดิจิทัล เกิดการปรับเปลี่ยนในวิชาชีพและบทบาทอย่างกว้างขวาง โดยมีการวิจัยเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาวิชาชีพให้ก้าวหน้าและยั่งยืน ทำให้บรรณารักษ์จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทความรู้ ความสามารถให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะบทบาทและสมรรถนะทางการวิจัย ทั้งในฐานะผู้ให้บริการการวิจัย ผู้ใช้ผลการวิจัย ผู้สอนการวิจัยและนักวิจัย อันจะช่วยส่งเสริมความสำคัญบทบาทและสถานภาพของบรรณารักษ์และวิชาชีพในชุมชนบริการ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (Loypha, 2007 ; พรชนิตว์ ถีนาราช, 2557, ชุติมา ลัจจันนท์, 2556 ; ชมลวรรณ ขุนไพชิต, 2550) ดังนี้

3.2.1 บรรณารักษ์ในฐานะผู้ให้บริการการวิจัย

บรรณารักษ์มีบทบาทในด้านการจัดหางานวิจัย การวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่งานวิจัย การพัฒนาฐานข้อมูลงานวิจัย การพัฒนาเครื่องมือช่วยให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงงานวิจัย การจัดเก็บและค้นคืน เพื่อให้บริการและเผยแพร่งานวิจัย การจัดเตรียมข้อมูลสนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยอย่างต่อเนื่อง การบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้างานวิจัย ให้คำปรึกษาและชี้แนะแหล่งงานวิจัย การจัดทำเว็บไซต์เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลงานวิจัยที่จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้บริการ เน้นการเป็นตัวกลางระหว่างผู้ใช้กับงานวิจัย เป็นผู้สื่อสารงานวิจัยและกระจาย

ผลการวิจัยไปสู่ผู้ใช้ด้วยวิธีการต่างๆ บรรณารักษ์จึงจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การบริหารจัดการ แหล่งทรัพยากรสารสนเทศ แหล่งบริการสารสนเทศเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารและประชาสัมพันธ์ รวมทั้งความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยและกระบวนการวิจัย โดยมีเป้าหมาย คือการบริการอย่างมีประสิทธิภาพแก่นักวิจัย

3.2.2 บรรณารักษ์ในฐานะผู้ใช้ผลการวิจัย

การวิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการบริหารจัดการ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหาปรับปรุง พัฒนางานและการดำเนินงานขององค์กร การนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ถือเป็นเรื่องที่สำคัญ ดังจะเห็นได้จากนโยบายของรัฐบาล ที่ได้ให้ความสำคัญของการวิจัยและพัฒนา โดยระบุไว้ในแผนการศึกษาชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559) ว่า “ให้มีการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนาระบบบริหารจัดการความรู้และสร้างกลไกการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553) ด้วยเหตุนี้ บรรณารักษ์ในฐานะผู้ใช้ผลการวิจัยเกี่ยวข้องกับการอ่านงานวิจัยและนำผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องไปใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยครอบคลุมทั้งงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ และงานวิจัยในศาสตร์แขนงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เกี่ยวข้องโดยตรงและโดยทางอ้อม บรรณารักษ์จำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัย ติดตามอ่านงานวิจัย มีความรู้ความสามารถในการประเมินคุณค่างานวิจัย ตลอดจนสามารถวิเคราะห์บริบทของงานวิจัยนั้นๆ กับองค์กรหรือสถานการณ์จะนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้ได้ อย่างเหมาะสมและอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม

3.2.3 บรรณารักษ์ในฐานะผู้สอนหรือผู้ร่วมสอนการวิจัย

บทบาทในด้านการสอน เป็นบทบาทที่สำคัญและเป็นการเปลี่ยนแปลง บทบาทของบรรณารักษ์ที่สำคัญที่สุด บทบาทนี้ขยายกว้างขึ้นในสังคมการเรียนรู้ซึ่งให้ความสำคัญต่อการแสวงหาความรู้ ความจริง และการเรียนรู้โดยกระบวนการวิจัย ได้แก่ บทบาทในการสอน เทคนิคการสืบค้นข้อมูล การใช้ห้องสมุด การค้นคว้าและเขียนรายงาน การอ้างอิงและบรรณานุกรม และการรู้สารสนเทศ ซึ่งเป็นความรู้และทักษะเบื้องต้นที่จำเป็นในการดำเนินการวิจัย บรรณารักษ์เป็นผู้เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้และมีส่วนร่วมกับผู้สอนในกระบวนการเรียนรู้ซึ่งเน้นการเรียนการสอนแบบอิงการวิจัย อิงแหล่งวิชาการและอิงปัญหา มีบทบาทสำคัญในการสอน กระบวนการวิจัย โดยเน้นการแนะนำให้ผู้รู้จักและใช้ประโยชน์จากแหล่งวิชาการที่เกี่ยวข้อง การสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลต่างๆ การปริทัศน์เอกสารและการวิจัย การวิจัยเอกสารหรือการวิจัยห้องสมุด บรรณารักษ์จึงจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถในด้านการวิจัยและการสอนหรือการถ่ายทอดแก่ผู้อื่นด้วย

3.2.4 บรรณารักษ์ในฐานะนักวิจัย

บทบาทที่สำคัญอีกประการหนึ่งของบรรณารักษ์ ซึ่งส่งเสริมให้มีสถานภาพทางวิชาชีพที่โดดเด่นคือ บทบาทของนักวิจัย บรรณารักษ์เป็นนักวิจัยปฏิบัติการ เป็นผู้แก้ปัญหาในงานโดยไม่ได้ใช้แต่เพียงความรู้หรือประสบการณ์ที่ไม่เป็นทางการ แต่ใช้วิธีการและกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ข้อสรุป ความเข้าใจที่ชัดเจนเพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนา งาน บรรณารักษ์ในฐานะนักวิจัยโดยทั่วไปเกี่ยวข้องกับการวิจัยต่างๆ ได้แก่ การวิจัยในงานประจำ การวิจัยสถาบันหรือการวิจัยทางการบริหาร การวิจัยเชิงปฏิบัติการ การวิจัยประเมินผล การวิจัยอนาคต

งานบรรณารักษ์เป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางวิชาการหลายด้าน ทั้งในศาสตร์และวิชาชีพโดยตรงและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง การวิจัยเป็นลักษณะงานที่สำคัญประการหนึ่งของบรรณารักษ์ บรรณารักษ์มีบทบาทหน้าที่และปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย การวิจัยเพื่อการวางระบบและพัฒนาห้องสมุด การติดตามประเมินผล การปฏิบัติงาน การประเมินประสิทธิภาพของงานการวิจัยเพื่อพัฒนางานเทคนิค สารนิเทศ การศึกษาวิเคราะห์ความต้องการความสามารถในการเรียนรู้ของประชากรกลุ่มเป้าหมาย การวิเคราะห์วิจัย และพัฒนา หรือการดำเนินการที่เกี่ยวข้องที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และ ความเชี่ยวชาญระดับสูง และการพัฒนางานในหน้าที่และงานเฉพาะทาง และ/หรือแก้ไขปัญหาวิชาการหรือวิชาชีพที่มีความยุ่งยากและมีขอบเขตกว้างขวาง ลักษณะงานเป็นงานที่ต้องทำการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือวิจัย และงานเชิงพัฒนาระบบหรือมาตรฐานของงาน งานพัฒนาทฤษฎี หลักการ ความรู้ใหม่ ซึ่งต้องมีการวิจัยเกี่ยวกับงานเฉพาะด้าน และนำมาประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ

3.3 สมรรถนะของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

สมาคม องค์กรทางวิชาการ วิชาชีพทั้งในระดับชาติ และระดับนานาชาติ รวมทั้งนักวิชาการ นักวิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า นำเสนอ และประกาศใช้สมรรถนะของบรรณารักษ์ ดังนี้

สมาคมห้องสมุดอเมริกัน (American Library Association, 2009) ซึ่งเป็นสมาคมวิชาชีพทางด้านห้องสมุดที่เก่าแก่และใหญ่ที่สุดในโลก ได้กำหนดสมรรถนะหลักของบรรณารักษ์ไว้ ดังนี้

1) ความรู้พื้นฐานทางวิชาชีพ ประกอบด้วย จรรยาบรรณในวิชาชีพ เพื่อปฏิบัติหน้าที่อย่างครบถ้วน การแสดงความคิดเห็นต่อส่วนรวมและต่อสังคม ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของห้องสมุด มนุษย์กับการสื่อสาร ผลกระทบต่อห้องสมุด นโยบายที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลส่วน

บุคคล การให้คำปรึกษา เทคนิคการแก้ปัญหา การสื่อสาร ตลอดจนความรู้ความสามารถ ทักษะ เฉพาะด้านทางวิชาชีพ

2) ทรัพยากรสารสนเทศ ประกอบด้วย กระบวนการจัดการสารสนเทศ การจัดซื้อ จัดหา การสงวนรักษาและการอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศ

3) การจัดการความรู้และสารสนเทศขององค์กร ประกอบด้วย การประยุกต์ ใช้ความรู้ ทักษะการพัฒนาและประเมินทรัพยากรสารสนเทศ การจัดทำดัชนี การจัดหมวดหมู่ และทำรายการ

4) เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน การประเมินผล และการรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ

5) บริการอ้างอิงและการบริการผู้ใช้ ประกอบด้วย การให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ ผู้ใช้บริการ เทคนิคการสืบค้นสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศ การสังเคราะห์สารสนเทศ เทคนิคการสื่อสาร การส่งเสริมผู้ให้บริการ การรู้สารสนเทศ การประเมินผล การปรับปรุง การปฏิบัติงานเพื่อการบริการที่มีประสิทธิภาพ

6) การวิจัย ประกอบด้วย หลักการและทฤษฎีในการวิจัย การประเมินคุณภาพ งานวิจัย

7) การศึกษาต่อเนื่องและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประกอบด้วย การแสวงหาความรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมให้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต การสอน วิธีการใช้ห้องสมุด การสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอนอันก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ ใหม่อย่างต่อเนื่อง

8) การบริหารและการจัดการ ประกอบด้วย การวางแผนและการบริหารงาน ห้องสมุด กลยุทธ์การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การวัดและประเมินผลการปฏิบัติงาน การสร้าง เครือข่ายและความร่วมมือ

สมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและห้องสมุดวิจัย (Association of College & Research Libraries, A division of the American Library Association (ACRL/ALA), 2008) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสมาคมห้องสมุดอเมริกัน ได้กำหนดสมรรถนะของบรรณารักษ์ ไว้ดังนี้

1) ความสามารถด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ต้องมีความรู้ความเข้าใจใน หลักการและวิธีการในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศตามรูปแบบของทรัพยากรสารสนเทศ แต่ละประเภทได้เป็นอย่างดี และสามารถจัดหาและจัดการทรัพยากรสารสนเทศเฉพาะทางให้ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และนโยบายของมหาวิทยาลัย พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในการดูแล รักษาทรัพยากรสารสนเทศดังกล่าวให้มีความพร้อมในการให้บริการอยู่เสมอ

2) ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้มีการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้หลากหลายวิธี เข้าถึงได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว เพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เข้าถึงผู้รับบริการได้มากขึ้น และรู้จักประเมินเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วให้เหมาะสมกับการนำมาประยุกต์เพื่อใช้ประโยชน์ดังกล่าว พร้อมทั้งมีความสามารถในการทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกับผู้ปฏิบัติงานด้านอื่นๆ ของห้องสมุด

3) ความสามารถในการจัดการบริหารและการจัดการ เช่น สามารถบริหารและจัดการทรัพยากรมนุษย์ แหล่งทรัพยากรสารสนเทศ วัสดุ อุปกรณ์ และการบริหารโครงการ เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องมีทักษะทางด้านภาวะผู้นำและการอำนวยความสะดวกในการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือต่างๆ

4) ความสามารถด้านการดูแลรักษาและอนุรักษ์ ความเข้าใจหลักการพื้นฐานของวัสดุประสงค์และเทคนิคสำหรับการเก็บรักษาและการอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นต้นฉบับในรูปแบบต่างๆ เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ รูปภาพ โสตทัศนวัสดุ และสื่อดิจิทัล เป็นต้น

5) ความสามารถด้านการจัดหมวดหมู่ของทรัพยากรสารสนเทศ โดยมีความรู้ทางด้านงานเทคนิคของห้องสมุด สามารถจัดหมวดหมู่ของทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ในทุกรูปแบบให้มีมาตรฐานเพื่อประโยชน์ในการแบ่งปันข้อมูลและการค้นคืน รวมถึงการแสดงผลบนเว็บไซต์ นอกจากนี้ยังต้องมีการสื่อสารที่ดีกับผู้ร่วมงานด้านอื่นๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6) ความสามารถด้านการประชาสัมพันธ์และการบริการวิชาการรวมทั้งส่งเสริมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศทุกรูปแบบในห้องสมุด เช่น การจัดนิทรรศการ การนำเสนอในรูปแบบออนไลน์ ดังนั้นจึงต้องมีทักษะทางการสื่อสาร การพูดในที่สาธารณะ การเขียนข้อความที่จูงใจ เป็นต้น

7) ความสามารถด้านการให้บริการแก่ผู้รับบริการอย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามความต้องการของผู้รับบริการ เป็นการให้บริการในเชิงลึก พยายามที่จะเข้าใจความต้องการ และทราบข้อมูลพฤติกรรมความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้แต่ละประเภท และให้บริการอย่างเป็นธรรมชาติ

8) ความสามารถด้านการสอนและการวิจัย มีส่วนร่วมในการปฏิบัติการกิจด้านการศึกษาและการวิจัยของมหาวิทยาลัย และอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน และการวิจัยในสาขาต่างๆ ของมหาวิทยาลัย มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้บริการ หรือเป็นการสอนในห้องเรียนโดยตรง หรือการสอนเป็นรายบุคคล รวมทั้งมีการทำงานร่วมกันกับคณะผู้สอนหรือเป็นส่วนหนึ่งในทีมนักวิจัย มีความเข้าใจในวิธีการวิจัยและกระบวนการวิจัย

สมาคมห้องสมุดวิจัย ประเทศแคนาดา (Canadian Association of Research Libraries (CARL), 2010) ได้กำหนดสมรรถนะบรรณารักษ์ให้บริการสนับสนุนการวิจัย ดังนี้

- 1) การมีส่วนร่วมในการแก้ไขหรือการตรวจสอบบทความหรือรายงานของสถาบัน
- 2) การมีส่วนร่วมในการประชุมการนำเสนอผลงานการวิจัยต่างๆ
- 3) ความสามารถในการสอนด้านวิชาชีพบรรณารักษ์หรือสาขาวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 4) การมีส่วนร่วมในสมาคมวิชาชีพ โดยอาจทำหน้าที่ในคณะกรรมการต่างๆ
- 5) ความรู้พื้นฐานและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ
- 6) ความสามารถในการเขียนขอทุนเพื่อเป็นเงินอุดหนุนและอำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัย
- 7) ความรู้ในแหล่งข้อมูลทางวิชาการ
- 8) ทักษะและกลยุทธ์ในการสอน การฝึกอบรม
- 9) การคิดอย่างมีวิจารณญาณและมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 10) ความรู้ในหลักการและเทคนิคในการให้บริการการอ้างอิงที่มีประสิทธิภาพ
- 11) ความรู้และทักษะในการสืบค้นข้อมูลที่รวดเร็ว ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการ
- 12) ทักษะในการโต้ตอบกับผู้ใช้บริการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับความพึงพอใจ

ห้องสมุดแห่งชาติและศูนย์ข้อมูลของสหรัฐอเมริกา (Federal Library and Information Center Committee (FLICC), 2008) ได้กำหนดสมรรถนะของบรรณารักษ์สนับสนุนการวิจัย ดังนี้ สมรรถนะการวิเคราะห์ข้อมูลและกลยุทธ์การค้นหา ประกอบด้วย ทักษะในการสัมภาษณ์ที่เหมาะสมและการตีความหมายความต้องการของผู้ใช้บริการ มีทักษะในการใช้เครื่องมือจัดการบรรณานุกรม มีความรู้ในการพัฒนากลยุทธ์การสืบค้นสารสนเทศ สามารถเข้าใจพฤติกรรมในการเข้าถึงข้อมูลและนำมาพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการแต่ละคน มีความรู้ในการใช้โปรแกรมบรรณานุกรมต่างๆ ที่นำมาใช้ในการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ มีทักษะในการเก็บรวบรวมข้อมูลและแหล่งข้อมูลเพื่อนำมาค้นคืนได้ง่าย สามารถปรับตัวในใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการเข้าถึงแหล่งข้อมูล และการเผยแพร่ผลงานวิจัยต่างๆ มีความรู้ในด้านฐานข้อมูลสากลเพื่อการวิจัย รวมทั้งให้บริการรวบรวม

แหล่งข้อมูลให้บริการอย่างครบถ้วนทั้งในรูปแบบพิมพ์และออนไลน์ สามารถวางแผนการสอน การฝึกอบรมที่ได้มาตรฐานและใช้เทคนิคการสอนสมัยใหม่ที่มีประสิทธิภาพพร้อมทั้งประเมินผล การสอนและการฝึกอบรม สามารถเลือกวิธีการส่งข้อมูลที่เหมาะสมให้กับผู้ใช้บริการแต่ละกลุ่ม และมีทักษะในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

บรรณารักษ์ที่ปฏิบัติงานร่วมกับนักวิจัย ควรมีสมรรถนะ 3 ด้าน เพื่อให้การ ปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้ 1) ด้านลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย การสื่อสารที่มี ประสิทธิภาพ มีความเป็นมืออาชีพในวิชาชีพ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นนักจัดกิจกรรม มีความ เป็นผู้นำ มีจิตให้บริการ และสามารถทำงานร่วมกับนักวิจัยได้เป็นอย่างดี 2) ด้านความสามารถใน การทำงาน ประกอบด้วย ความรู้ในศาสตร์ที่ต้องทำงานร่วมกัน มีความสามารถในการประเมิน สารสนเทศ สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล สามารถจัดการข้อมูลและจัดระเบียบข้อมูล สามารถบริหาร โครงการ มีความสามารถด้านการจัดการความรู้ และมีสมรรถนะด้านการวิจัยต่างๆ 3) ด้านความรู้ ประกอบด้วย ความรู้ในเรื่องการออกแบบการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล ควรมีความรู้ ด้านสถิติประกอบด้วย ความรู้เรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้ในการบริหารการจัดการองค์กร และมีความรู้ในสาขาวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ทรงพันธ์ เจริมประยงค์, 2556)

บรรณารักษ์มีบทบาท หน้าที่และปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการวิจัย โดยการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิธีการและเทคโนโลยีใหม่ๆ การวิจัยเพื่อการวางแผนและพัฒนา การกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล การตัดสินใจ การแก้ปัญหาหรือหาคำตอบ รวมทั้งการดำเนินการที่เกี่ยวข้องซึ่งต้องอาศัยความรู้ ความสามารถด้านการวิจัยทางวิชาการและ วิชาชีพ (ชุติมา สัจจามันท์, 2556) ทักษะการวิจัยช่วยให้บรรณารักษ์ได้พัฒนาวิชาชีพให้ทันกับการ เปลี่ยนแปลง และตอบสนองความต้องการผู้ใช้บริการ (Walker, 2009)

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ดังนี้

4.1 งานวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศไทย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง เป็นของทิพวรรณ สุขรวัย (2558) ศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นของนักวิชาชีพสารสนเทศในการปฏิบัติงานบริการ

สนับสนุนการวิจัยจากผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักวิจัย นักวิชาชีพสารสนเทศที่ปฏิบัติงานบริการ
 สนับสนุนการวิจัย และผู้บริหารห้องสมุดที่สังกัดมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ 9 แห่ง กลุ่มตัวอย่าง 3
 กลุ่ม ประกอบด้วยนักวิจัย จำนวน 369 คน นักวิชาชีพสารสนเทศ จำนวน 137 คน และผู้บริหาร
 ห้องสมุด จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะด้านความรู้ที่
 บรรณารักษ์สนับสนุนการวิจัยต้องมี ได้แก่ ด้านทรัพยากรสารสนเทศทางการวิจัย ด้านบริการ
 สารสนเทศทางการวิจัย ด้านการจัดการห้องสมุดเพื่อการวิจัย ด้านพื้นฐานการวิจัย และด้าน
 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการวิจัย 2) สมรรถนะด้านทักษะที่บรรณารักษ์สนับสนุนการวิจัยต้องมี
 ได้แก่ ทักษะการจัดการสารสนเทศเพื่อการวิจัย ทักษะการสอนและการฝึกอบรม ทักษะการบริการ
 สารสนเทศเพื่อการวิจัย ทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการวิจัย ทักษะด้านการตลาด และ
 ทักษะทางภาษาและการสื่อสารเพื่อการวิจัย 3) สมรรถนะด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลที่บรรณารักษ์
 สนับสนุนการวิจัยต้องมี ได้แก่ ทศนคติที่ดีด้านบริการการวิจัย จริยธรรมและจรรยาบรรณใน
 การวิจัย การทำงานเป็นคณะในการให้บริการการวิจัย การจัดการตนเองในการให้บริการการวิจัย
 การเรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มศักยภาพบริการการวิจัย และภาวะผู้นำในการปฏิบัติงาน
 สนับสนุนการวิจัย

งานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเน้นบทบาทของห้องสมุดในการสนับสนุนการวิจัย และ
 บทบาทของบรรณารักษ์กับการให้บริการ ดังนี้

กิตติยา สุทธิประภา (2557) ศึกษาบทบาทห้องสมุดในการส่งเสริมการทำวิทยานิพนธ์
 ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์ ที่ปรึกษา
 วิทยานิพนธ์ จำนวน 189 คน หัวหน้าห้องสมุดคณะบรรณารักษ์บริการตอบคำถาม เพื่อการอ้างอิง
 และวิจัย และบรรณารักษ์จัดหาทรัพยากรสารสนเทศ จำนวน 29 คน เครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัย คือ
 แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า การทำวิทยานิพนธ์ในแต่ละขั้นตอน นักศึกษาต้องการบริการจาก
 ห้องสมุดอยู่ในระดับมากในการส่งเสริมการทำวิทยานิพนธ์แก่นักศึกษา บทบาทของห้องสมุดใน
 การส่งเสริมการทำวิทยานิพนธ์ดังนี้ ด้านการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ได้แก่ จัดหาทรัพยากร
 สารสนเทศทั้งสิ่งตีพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้ครอบคลุมและตรงกับสาขาวิชาและทันสมัยเพิ่ม
 มากขึ้น รวบรวมข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ ในด้านบริการที่สนับสนุนการทำวิจัย
 ได้แก่ ชี้แนะแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ ให้คำแนะนำ/ ฝึกอบรม การใช้
 ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และการสืบค้น สำหรับด้านบริการสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำ
 วิทยานิพนธ์ ได้แก่ บริการโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ให้คำแนะนำในการอภิปรายผล การ

แปลความหมายข้อมูลทางสถิติและสรุปผลความคิดเห็นและชี้แนะแหล่งจัดรูปเล่มวิทยานิพนธ์เป็นต้น

พรชนิตว์ ถีนาราช และคณะ (2557) ศึกษาความคาดหวังของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการห้องสมุด เพื่อสนับสนุนงานวิจัยของมหาวิทยาลัยขอนแก่น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ปฏิบัติงานและศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2555 จำนวน 115 คน เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่มแบบสัมภาษณ์และแบบบันทึกผล การสนทนากลุ่มย่อย ผลการวิจัย พบว่า ห้องสมุดได้จัดบริการดังนี้ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อาคารสถานที่ และด้านบริการ ความคาดหวังของผู้รับบริการสามารถสรุปได้ 3 ด้าน ดังนี้ ด้านบริการสนับสนุนการวิจัย กลุ่มตัวอย่างต้องการให้จัดการบริการแนะนำ/อบรมการสืบค้นข้อมูลหรือการใช้โปรแกรมอย่างต่อเนื่อง และมีการประชาสัมพันธ์สม่ำเสมอ ด้านบริการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่สนับสนุนการวิจัย พบว่า บริการสนับสนุนการวิจัยตามความเห็นของของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาความคาดหวังมากที่สุดคือ บริการรายชื่อทรัพยากรใหม่ของห้องสมุดส่งถึงตัวผู้รับบริการ ด้านบริการการจัดกายภาพและพื้นที่ให้บริการอ่านที่สนับสนุนการทำวิจัย พบว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความคาดหวังมากที่สุดคือ การเพิ่มจำนวนโต๊ะอ่านหนังสือและเพิ่มพื้นที่ศึกษาส่วนตัว การสังเคราะห์รูปแบบการให้บริการและความรู้ความสามารถของบุคลากรผู้ให้บริการ พบว่าควรมี 4 ด้านคือ ความรู้ความสามารถด้านแนะนำ/อบรม/สอนการใช้ฐานข้อมูลและโปรแกรมต่างๆ ความรู้ความสามารถด้านการค้นคว้าจากฐานข้อมูล ความรู้ความสามารถด้านการให้คำแนะนำในการวิจัย และความรู้ความสามารถด้านการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่สนับสนุนการวิจัย และความรู้ความสามารถด้านการจัดกายภาพและพื้นที่ให้บริการที่สนับสนุนการทำวิจัย

พันพันธ์ ปิลกศิริ และพิมพ์ร่ำไพ เปรมสมิทธิ์ (2556) ศึกษาความคาดหวังของผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่อสมรรถนะเฉพาะตำแหน่งของบรรณารักษ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัย 117 แห่ง รวม 117 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารห้องสมุดมีความคาดหวังต่อสมรรถนะร่วมของบรรณารักษ์ในระดับมาก ความคาดหวังที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ความรู้เกี่ยวกับฐานข้อมูล ทักษะในการใช้ฐานข้อมูล และคุณลักษณะส่วนบุคคลเรื่องมีจิตบริการ ความคาดหวังต่อสมรรถนะของบรรณารักษ์งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความรู้เรื่องแหล่งสารสนเทศทั้งภายในและภายนอกห้องสมุด ทักษะในการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศทั้งภายในและภายนอกห้องสมุด ส่วนความคาดหวังต่อสมรรถนะของ

บรรณารักษ์งานวิเคราะห์และจัดทำทรัพยากรสารสนเทศที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความรู้เรื่องหัวเรื่อง ทักษะในการจัดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศและทักษะในการให้หัวเรื่อง และความคาดหวังต่อสมรรถนะของบรรณารักษ์งานบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้าที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความรู้เรื่องการสืบค้นสารสนเทศ และทักษะในการสืบค้นสารสนเทศ

ศุภรชตรา แสนวา (2555) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทและความรู้ความสามารถของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานห้องสมุด จำนวน 197 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามและสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทและความรู้ความสามารถของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก มี 5 ด้าน ตามลำดับได้แก่ ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม ปัจจัยด้านผู้ใช้บริการ ปัจจัยด้านทรัพยากรสารสนเทศ ปัจจัยด้านนโยบายของห้องสมุด ปัจจัยด้านนโยบายของสถาบันอุดมศึกษา และบทบาทและความรู้ความสามารถของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ร้อยละ 100 เห็นด้วยกับบทบาทและความรู้ความสามารถ 5 ด้าน ได้แก่ บทบาทในหน้าที่หลักทางวิชาชีพ บทบาทในการสนับสนุนการเรียนการสอน ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และความรู้ความสามารถทั่วไป

ปิยะสุดา ต้นเลิศ และกุลธิดา ท้วมสุข (2554) ศึกษาบทบาทของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไทยและบทบาทของนักวิชาชีพสารสนเทศสำหรับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไทย พ.ศ. 2553–2562 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารห้องสมุด อาจารย์สอนในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยในกำกับแต่ไม่รวมมหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล โดยใช้แนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ห้องสมุดมุ่งเน้นการเป็นศูนย์ทรัพยากรชั้นนำเป็นแหล่งรวมความรู้ที่มีคุณค่าต่อการศึกษาและการวิจัยของสถาบัน มีการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้นเพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้ตลอด 24 ชั่วโมง มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานและการบริการผู้ใช้ บทบาทที่สำคัญของนักวิชาชีพสารสนเทศสำหรับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา คือ เป็นผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับสารสนเทศแก่ผู้ใช้ มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เป็นตัวกลางระหว่างห้องสมุดกับผู้ใช้

พรชนิตว์ ลีนาราช (2554) ศึกษาบทบาทของห้องสมุดมหาวิทยาลัยวิจัยในการสนับสนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์สิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ แผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยวิจัยของไทย สภาพแวดล้อมที่มี

ผลกระทบต่อบทบาทของหอสมุดมหาวิทยาลัยวิจัย แนวคิดและลักษณะของมหาวิทยาลัยวิจัย ตัวบ่งชี้เพื่อการขับเคลื่อนในการพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ และบทบาทของหอสมุดมหาวิทยาลัยวิจัยทั้งในและต่างประเทศ ผลการวิเคราะห์พบว่า บทบาทของหอสมุดมหาวิทยาลัยวิจัยในการสนับสนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัยมี 5 ด้านดังนี้ 1) บทบาทในการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานทางวิชาการ 2) บทบาทในการเป็นทั้งผู้เชี่ยวชาญสารสนเทศเฉพาะและผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการให้บริการ 3) บทบาทในการสื่อสารทางวิชาการ 4) บทบาทในการเป็นผู้ให้ความรู้หรือการสอนหรือให้การอบรมผู้ใช้บริการ และ 5) บทบาทในการเป็นผู้บริหารจัดการด้านการส่งมอบบริการสารสนเทศ การสร้างเมทาดาต้า และการรวบรวมรักษาสารสนเทศและความรู้ของมหาวิทยาลัย

มนิรัตน์ ฉัตรอุทัย (2551) ศึกษากรอบสมรรถนะและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะของผู้ให้บริการห้องสมุดของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถาบันจำนวน 19 คน ผู้ใช้บริการห้องสมุด จำนวน 395 คน และผู้ให้บริการห้องสมุด จำนวน 39 คน รวมทั้งสิ้น 453 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการวิจัยพบว่า 1) กรอบสมรรถนะของผู้ให้บริการห้องสมุด มีจำนวน 11 สมรรถนะ ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก จำนวน 5 สมรรถนะ ได้แก่ การบริการที่ดี จริยธรรม การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ และความร่วมแรงร่วมใจ และสมรรถนะประจำงานให้บริการห้องสมุด จำนวน 6 สมรรถนะ ได้แก่ การมุ่งเน้นที่คุณภาพ การบริหารจัดการระบบสารสนเทศ การสืบเสาะหาข้อมูล ความถูกต้องของงาน จรรยาบรรณวิชาชีพ และความเข้าใจผู้อื่น 2) ช่องว่างระหว่างความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะกับสมรรถนะที่มีอยู่ตามกรอบสมรรถนะของผู้ให้บริการห้องสมุดจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารจัดการระบบสารสนเทศ การบริการที่ดี จรรยาบรรณวิชาชีพ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ จริยธรรม การสืบเสาะหาข้อมูล ความถูกต้องของงาน การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ความเข้าใจผู้อื่น การมุ่งเน้นที่คุณภาพ และความร่วมแรงร่วมใจ

4.2 งานวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ในต่างประเทศ

ในต่างประเทศมีงานวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมาก ในประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร สเปน เกาหลี และศรีลังกา ดังนี้

สหรัฐอเมริกา เอลโกฮารี (Elgohary, 2003) ศึกษาสมรรถนะของบรรณารักษ์ห้องสมุดวิจัยในรัฐฟลอริดา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยบรรณารักษ์ห้องสมุดวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของบรรณารักษ์ห้องสมุดวิจัย มีดังนี้

- 1) สามารถวางแผนการเชิงกลยุทธ์ เพื่อการพัฒนาห้องสมุด
- 2) ทราบพฤติกรรมการเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้บริการ
- 3) ประเมินความต้องการของผู้ใช้บริการ
- 4) ทักษะการสัมภาษณ์อ้างอิงที่เหมาะสม
- 5) ความรู้และทักษะในการค้นหาฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต
- 6) ประเมินทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ และสิ่งพิมพ์ได้
- 7) ความรู้เรื่องกฎหมายลิขสิทธิ์
- 8) ความรู้และทักษะในการทำวิจัย
- 9) การวิเคราะห์ทางสถิติและการนำเสนอข้อมูล
- 10) การเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมในงานวิจัย
- 11) การใช้โปรแกรม EndNote เพื่อการให้บริการ การเขียนอ้างอิงและการจัดการบรรณานุกรม
- 12) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาห้องสมุด
- 13) การออกแบบฐานข้อมูล
- 14) การออกแบบเว็บไซต์
- 15) การวัดประสิทธิภาพการทำงาน และการประเมินผลของการบริการห้องสมุด
- 16) จัดการงบประมาณห้องสมุด
- 17) การพัฒนาแผนการตลาดและการส่งเสริมการให้บริการห้องสมุด

ทูนเนอร์ (Turner, 2002) ศึกษาการประยุกต์ใช้งานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ และแนวโน้มการทำวิจัยและการสนับสนุนให้มีการทำวิจัยในมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหาร และบรรณารักษ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า บรรณารักษ์มีส่วนร่วมการประชุม/ปรึกษาหารือร่วมกันของบรรณารักษ์มีปริมาณน้อย เช่นเดียวกับการทำกิจกรรมการวิจัย และการสนับสนุนให้ผู้ที่ทำงานมีส่วนร่วมในการทำวิจัยอยู่ในระดับต่ำ ส่วนใหญ่แนวโน้มและพัฒนาการทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์และการสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของหน่วยงานของผู้ทำวิจัยจะเกี่ยวข้องกับเรื่องการตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา การวางแผน และการประเมินค่าการปฏิบัติงาน ส่วนข้อจำกัดการผลิตผลงานวิจัยของบรรณารักษ์คือ เวลาในการทำงาน และความสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัยกับองค์กร พิจารณาจากการให้คำปรึกษาแนะนำการผลิตงานวิจัย การสนับสนุนบุคลากรในการปฏิบัติงานแทน และการจัดสรรงบประมาณที่จำกัด

ออสเตรเลีย แมมโทรา (Mamtora, 2013) ศึกษาสมรรถนะของบรรณารักษ์ที่ให้บริการสนับสนุนการวิจัยในมหาวิทยาลัยชาร์ลส์ดาร์วิน (Charles Darwin University) กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักวิจัยในมหาวิทยาลัยชาร์ลส์ดาร์วิน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของบรรณารักษ์ที่ให้บริการสนับสนุนการวิจัย มีดังนี้

- 1) ทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการเขียนรายงานและมีทักษะการฟังที่มี

ประสิทธิภาพ 2) ทักษะในการออกแบบการฝึกอบรมทั้งรูปแบบอบรมตัวต่อตัวและอบรมออนไลน์ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักวิจัยที่แตกต่างกัน 3) ความสามารถในการประเมินผลการสอน และการฝึกอบรม 4) การมีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัย 5) ความรู้ในวิชาชีพ 6) มีความรู้และความเข้าใจการวิจัยของแต่ละสาขาวิชาที่มีความแตกต่างกัน 7) ทักษะในการสืบค้นข้อมูล การค้นหาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 8) ความรู้และสามารถให้คำแนะนำในการเผยแพร่งานวิจัย 9) สามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการสื่อสารและบริการผู้ใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในภาพรวม บรรณารักษ์ต้องการปรับบทบาทและความสามารถจากเดิมที่เน้นการให้บริการสนับสนุนการวิจัย มาเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับนักวิจัย และต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของกระบวนการวิจัย เพื่อจะได้มีการพัฒนาร่วมกันอย่างยั่งยืน

โปรเจกต์และคาร์แลน (Borchert & Callan, 2011) ศึกษาสมรรถนะของบรรณารักษ์บริการสนับสนุนการวิจัยที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ควีนส์แลนด์ ประเทศออสเตรเลีย (Queensland University of Technology -QUT) กลุ่มตัวอย่างคือบรรณารักษ์บริการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การสำรวจ และการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของบรรณารักษ์บริการสนับสนุนการวิจัย มีดังนี้ 1) การสื่อสารทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพ 2) การใช้เทคโนโลยีการทำงานร่วมกัน เช่น มีการประชุมผ่านวิดีโอ การใช้โปรแกรมในการแก้ไขเอกสารร่วมกัน 3) การจัดการสารสนเทศ 4) การจัดการข้อมูลบรรณานุกรม การใช้โปรแกรม EndNote 5) ความรู้ในด้านการวิจัย 6) การใช้เครื่องมือเสมือนจริง เช่น การใช้แผนที่ใน Google เพื่อแสดงข้อมูลการวิจัย 7) การใช้เครื่องมือเช่น คอมพิวเตอร์ในการสร้างกิจกรรม 8) การให้การสนับสนุนการวิจัย เช่น การสืบค้นสารสนเทศ การวิเคราะห์การอ้างอิง การแจ้งเตือนการอ้างอิง การแนะนำการเข้าถึงวารสารแบบเปิด การให้บริการถ่ายโอนเอกสารฉบับเต็ม

มหาวิทยาลัยเมลเบิร์น ประเทศออสเตรเลีย (University of Melbourne Australia, 2008) ได้กำหนดสมรรถนะของบรรณารักษ์สนับสนุนการวิจัย กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย บรรณารักษ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือการสัมภาษณ์ และแบบประเมิน ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของบรรณารักษ์สนับสนุนการวิจัย มีดังนี้ 1) ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาในการทำงานวิจัย 2) ความรู้ในการวิเคราะห์การอ้างอิง และตัวชี้วัดต่างๆ 3) ความรู้เกี่ยวกับองค์กร 4) ทักษะการสอน ในให้คำปรึกษา 5) ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยและมีทักษะการวิจัย 6) สามารถเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์และการผลิตเนื้อหาในออนไลน์ได้ 7) ความรู้ในการจัดการบรรณานุกรมผ่านโปรแกรมเช่น EndNote 8) แปลงข้อมูลและเก็บรักษาข้อมูลในอยู่ในรูปแบบดิจิทัล 9) ทักษะในการหาบทความวิชาการจากแหล่งข้อมูลทุกโดยเฉพาะใน Open Source 10) เผยแพร่งานวิจัยในระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ห้องสมุดจัดทำ 11) มีประวัติของนักวิจัยและกลุ่มวิจัย พร้อมทั้งวิธีจัดเก็บและ

ค้นหา 12) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประกอบการทำงานให้มีประสิทธิภาพ 13) มีความรู้ในเรื่องกฎหมายลิขสิทธิ์ 14) ความยืดหยุ่น ปรับตัว กระจือหรือรัน และรวดเร็ว 15) ทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ 16) การบริการเชิงรุก 17) การทำงานเป็นที่มงาน ประสานงานกับนักวิชาการ 18) ทักษะการตลาดและการให้บริการเชิงรุก 19) ทักษะการแก้ปัญหา และ 20) สร้างเว็บไซต์ที่พัฒนาร่วมกับหน่วยงานอื่นโดยใช้โปรแกรมฟรี หรือสื่อสังคมออนไลน์

สหราชอาณาจักร บริเวนโต (Brewerton, 2012) ได้ศึกษาความต้องการสมรรถนะของบรรณารักษ์สนับสนุนการวิจัยตามความคิดเห็นของนักวิจัยและบรรณารักษ์เพื่อนำมาพัฒนาสมรรถนะของบรรณารักษ์ในการให้บริการแก่นักวิจัยของห้องสมุดมหาวิทยาลัยวอริค (University of Warwick) กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยบรรณารักษ์และนักวิจัยมหาวิทยาลัยวอริค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือการสัมภาษณ์และการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของบรรณารักษ์สนับสนุนการวิจัย มีดังนี้ 1) ความรู้ในวิชาชีพ 2) ความรู้ในเหตุการณ์ปัจจุบันรอบด้าน 3) ความรู้เรื่องการเขียนบรรณานุกรม 4) คาดการณ์เปลี่ยนแปลงในอนาคตของการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสาขาหรือท้องถิ่น 5) วิธีการที่นักวิจัยเข้าถึงข้อมูล และการใช้ข้อมูลที่แตกต่างกันของนักวิจัยแต่ละคน 6) ความรู้และทักษะในขั้นตอนการทำวิจัย 7) ทักษะการรับฟังความต้องการของนักวิจัย 8) ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักวิจัย 9) รักในการให้บริการ 10) ทักษะในการสืบค้นสารสนเทศ 11) ความสามารถในการสังเคราะห์วิเคราะห์ข้อมูล 12) ให้คำแนะนำการจัดการบรรณานุกรม หรือการอ้างอิงข้อมูลของนักวิจัย 13) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับนักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญต่างๆ 14) ความรู้ในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่หลากหลายอย่างถูกต้อง 15) การแนะนำการรู้สารสนเทศ 16) การเผยแพร่ผลการวิจัย 17) แหล่งทุนการวิจัย 18) กฎหมายลิขสิทธิ์และการลอกเลียนวรรณกรรม และ 19) การให้คำแนะนำในการใช้เทคโนโลยีมือถือ, Web 2.0 และอื่นๆ เพื่อการสื่อสารกับผู้ใช้บริการ

อาร์คแลน (Auckland, 2012) ศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นของบรรณารักษ์บริการสนับสนุนการวิจัยตามความต้องการของนักวิจัยที่ใช้บริการในห้องสมุดวิจัยสหราชอาณาจักร (Research Library United Kingdom-RLUK) กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยบรรณารักษ์ผู้ให้บริการงานวิจัยห้องสมุดวิจัยสหราชอาณาจักร นักวิจัยที่มาใช้บริการงานวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ และแบบสำรวจ ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการสมรรถนะที่จำเป็นของบรรณารักษ์บริการสนับสนุนการวิจัย มีดังนี้ 1) ความรู้เรื่องแหล่งทรัพยากรสารสนเทศ 2) ความรู้ในวิชาชีพของตนเอง 3) การให้คำแนะนำในทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด 4) การติดตามงานวิจัย 5) การจัดการบรรณานุกรม 6) เข้าใจในพฤติกรรมค้นหาข้อมูลและขั้นตอนในการทำงานของนักวิจัย 7) มีความรู้เรื่องแหล่งเงินทุน 8) เป็นผู้ฟังที่ดี 9) สร้างเครือข่ายความ

ร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน นักวิจัยและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง 10) มีส่วนร่วมในโครงการวิจัย ทั้งการเขียนโครงการ การหาข้อมูล รวมถึงการเขียนรายงาน 11) ทักษะในการให้บริการเชิงรุก 12) ทักษะในการสืบค้นสารสนเทศ 13) สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลได้ 14) การจัดการ บรรณานุกรมหรือการเขียนการอ้างอิง 15) ความรู้เรื่องกฎหมายลิขสิทธิ์ 16) แนะนำการจัดการ ข้อมูล การจัดเก็บ การสืบค้น และการเผยแพร่ข้อมูล 17) การสอนและฝึกอบรม 18) การวิเคราะห์ การอ้างอิง และความเข้าใจในตัวชี้วัดต่างๆ เช่น Impact Factor 19) การใช้โปรแกรมจัดการ บรรณานุกรม เช่น EndNote และ 20) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการห้องสมุดและ การให้บริการได้

โรปาคีและซิงค์ (Robati & Singh, 2013) ศึกษาสมรรถนะที่ควรมีของบรรณารักษ์ที่ ให้บริการสนับสนุนการวิจัยในห้องสมุดวิจัยสหราชอาณาจักร กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย บรรณารักษ์ผู้ให้บริการงานวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือการสำรวจ และการสัมภาษณ์ ผลการวิจัย พบว่า 1) ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยและกระบวนการวิจัย 2) ความรู้เกี่ยวกับสถิติ และเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล 3) ความสามารถในการเขียนรายงาน 4) เข้าใจความต้องการของ นักวิจัยที่ต้องการข้อมูลในห้องสมุด 5) การบันทึกสถิติสม่ำเสมอ 6) สามารถใช้เครื่องมือค้นหาและ กลยุทธ์การค้นหาสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ 7) ความรู้ความสามารถในการจัดการแหล่ง อ้างอิงสารสนเทศ 8) ความรู้ในการจัดการห้องสมุดแบบบูรณาการ 9) ความสามารถในการสื่อสาร อย่างมีประสิทธิภาพกับผู้ใช้และเพื่อนร่วมงาน 10) ความสามารถในการใช้ซอฟต์แวร์ 11) ความรู้ เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ 12) ทักษะในการสื่อสารแบบออนไลน์ 13) ความต้องการเรียนรู้และ ความพยายามที่จะปรับปรุงตัวเอง

สเปน ริครา พราโดส์ และซุนิกา (Riera, Padrós & Zuñiga, 2012) ศึกษาสมรรถนะ ของบรรณารักษ์ที่ให้บริการสนับสนุนการวิจัยในมหาวิทยาลัยโอเบอร์ต้า แห่งกาตาลุนยา (Universitat Oberta de Catalunya-UOC) กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยบรรณารักษ์ และนักวิจัยใน มหาวิทยาลัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือการสัมภาษณ์และการแบบประเมิน ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของบรรณารักษ์ที่ให้บริการสนับสนุนการวิจัย มีดังนี้ 1) สามารถเข้าใจวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ การจัดการ และกระบวนการทำงานขององค์กร 2) ทักษะในสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและการทำงานเป็นทีม มีภาวะผู้นำ 3) สามารถเข้าร่วมหรือสร้างเครือข่ายในกลุ่มวิจัย 4) การตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของผู้ใช้บริการ 5) ให้บริการเชิงรุกและตอบสนองต่อ ความต้องการที่แท้จริงของผู้ใช้บริการ 6) ความรู้เกี่ยวกับแนวโน้มการวิจัย 7) ทักษะการสื่อสารที่มี ประสิทธิภาพ 8) การให้บริการการอ้างอิง 9) ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศที่น่าเชื่อถือ 10) การสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ 11) การเขียนการอ้างอิงทางวิชาการ 12) การใช้

โปรแกรมการจัดการบรรณานุกรม 13) การวิเคราะห์การอ้างอิง 14) ความรู้เกี่ยวกับความเป็นส่วนตัว สิทธิส่วนบุคคล 15) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา 16) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 17) การให้บริการออนไลน์ การติดต่อทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ 18) การเผยแพร่สารสนเทศ และเกณฑ์การเลือกวารสารที่จะตีพิมพ์ 19) การประเมินคุณภาพการวิจัย 20) ความรู้ทางด้านสถิติการวิจัย 21) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์ 22) ทักษะการสอนและการฝึกอบรม

เคนย่า ควอนยา และอันเดอร์วูด (Kwanya & Underwood, 2012) ศึกษาสมรรถนะของบรรณารักษ์สนับสนุนการวิจัยในประเทศเคนย่า กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยบรรณารักษ์ และนักวิจัยระดับชาติและนานาชาติในสถาบันการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ความสามารถ ทักษะและลักษณะบุคลิกภาพที่จำเป็นของบรรณารักษ์ให้บริการสนับสนุนการวิจัย มีดังนี้ 1) การเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา 2) การจัดการทรัพยากรสารสนเทศ 3) การออกแบบการให้บริการสารสนเทศและการส่งมอบบริการ 4) การใช้เครื่องมือและเทคนิคในการจัดการสารสนเทศ 5) การมีทัศนคติที่ดีในการให้บริการ 6) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ 7) การประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ 8) การสร้างเครือข่ายการทำงาน 9) การจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 10) มีความรู้ด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ 11) การเผยแพร่สารสนเทศผ่านเว็บไซต์ 12) การใช้โปรแกรมในการออกแบบสื่อเพื่อเผยแพร่สารสนเทศได้ 13) การใช้อุปกรณ์ในการแปลงรูปหรือจัดการสารสนเทศ 14) การจัดการทั่วไป 15) การจัดการด้านการเงิน 16) การจัดการ โครงการ 17) ความรู้ทางด้านกฎหมาย 18) ความรู้ด้านการวิจัยทั่วไป เช่น สถิติ ระเบียบวิธีวิจัย และเครื่องมือการวิจัย เป็นต้น

ศรีลังกา กุณนาซีการ์ (Gunasekar, 2005) ศึกษาสมรรถนะของบรรณารักษ์ห้องสมุดวิจัยในมหาวิทยาลัยราชาราดา (Rajarata University) กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยบรรณารักษ์ห้องสมุดวิจัยในมหาวิทยาลัย อาจารย์ และนักวิจัยที่ใช้บริการงานวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือการสนทนากลุ่ม และแบบสำรวจ ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของบรรณารักษ์ห้องสมุดวิจัย มีดังนี้ 1) รักการให้บริการ 2) มนุษย์สัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ใช้บริการ 3) ทราบขอบเขตความต้องการของข้อมูลที่ใช้ต้องการ 4) เข้าใจพฤติกรรมการหาข้อมูลของนักวิจัย 5) สามารถเผยแพร่ข้อมูลตามช่องทางต่างๆ ที่หลากหลาย 6) วิเคราะห์และสังเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ได้ 7) สามารถพิจารณาสารสนเทศที่ผู้ใช้บริการใช้เป็นประจำหรือไม่ค่อยได้ใช้ 8) สามารถประชาสัมพันธ์การให้บริการสนับสนุนการวิจัยอย่างสม่ำเสมอ 9) สามารถใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันในการจัดซื้อและควรรใช้ระบบเครือข่ายในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกัน

สรุปผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ สรุปดังนี้

1) ด้านการจัดหาและการบริการงานวิจัย

1.1) การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย พบว่า บรรณารักษ์มีบทบาทความรู้ความสามารถในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย ประเมินทรัพยากร เลือกทรัพยากรสารสนเทศที่มีความทันสมัย ครบถ้วน ครอบคลุมทั้งสิ่งสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Padros & Zuniga, 2012 ; Riera, Gunasekar, 2005 ; Elgohary, 2003 ; ทิพวรรณ สุขรวย, 2558 ; ปิยะสุดา ตันเลิศ และกุลธิดา ท้วมสุข, 2554) จัดหมวดหมู่งานวิจัยอย่างเป็นระบบ เพื่อสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยเน้นรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ฉบับเต็ม (Elgohary, 2003 ; กิตติยา สุทธิประภา, 2557 ; พรชนิตว์ ลีนาราช และกุลธิดา ท้วมสุข, 2555) พัฒนฐานข้อมูลงานวิจัย และจัดระบบสารสนเทศให้เอื้อต่อการเข้าถึงและการใช้ของนักวิจัย (Elgohary, 2003 ; Riera, Padros & Zuniga, 2012 ; Kwanya & Underwood, 2012 ; ศุภรรษตรา แสนวา, 2555)

1.2) การบริการนักวิจัย พบว่า บรรณารักษ์มีบทบาทความรู้ความสามารถใน เป็น ผู้ให้บริการงานวิจัย เป็นตัวกลางระหว่างผู้ใช้งานวิจัย (Brophy, 2005 ; ปิยะสุดา ตันเลิศ และกุลธิดา ท้วมสุข, 2554) การออกแบบการบริการงานวิจัยที่เหมาะสม (Kwanya & Underwood, 2012 ; Mamtora, 2013 ; ศุภรรษตรา แสนวา, 2555) บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าสำหรับนักวิจัย (Abel & et al., 2003 ; พรชนิตว์ ลีนาราช และคณะ, 2557) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการวิจัย (Elgohary, 2003 ; ทิพวรรณ สุขรวย, 2558) บริการสืบค้นข้อมูลงานวิจัย (Chawner & Oliver, 2013 ; Haddow, 2012 ; Robati & Singh, 2013) ให้คำปรึกษาและแนะนำแหล่งข้อมูลงานวิจัย (Auckland, 2012 ; กิตติยา สุทธิประภา, 2557 ; ศุภรรษตรา แสนวา, 2552) มีบทบาทในการสอนหรือร่วมสอนการรู้สารสนเทศ (Borchert & Callan, 2011 ; ปิยะสุดา ตันเลิศ และกุลธิดา ท้วมสุข, 2554) แนะนำการเขียนอ้างอิง และบรรณานุกรมวิจัย (Saunders and et.al, 2013 ; Auckland, 2012 ; Elgohary, 2003) และสอนเรื่องลิขสิทธิ์ทางปัญญาและทรัพย์สินทางปัญญา (Riera, Padros & Zuniga, 2012 ; Brewerton, 2012 ; ทิพวรรณ สุขรวย, 2558)

2) ด้านการใช้ผลการวิจัย พบว่า บรรณารักษ์มีบทบาทความรู้ความสามารถในการสังเคราะห์วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย เพื่อนำผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ให้เกิดประโยชน์ (Brewerton, 2012 ; Gunasekar, 2005) ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัย ติดตามอ่านงานวิจัย มีความรู้ความสามารถในการประเมินคุณค่างานวิจัย วิเคราะห์บริบทของงานวิจัยนั้นๆ กับองค์กรหรือสถานการณ์จะนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมและอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม

(University of Melbourne Australia, 2008 ; ทิพวรรณ สุขรวย, 2558) และต้องรู้ทิศทางแนวโน้ม และพัฒนาการทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์และมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง กับเรื่องการตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา การวางแผน และการประเมินค่าการปฏิบัติงาน (Turner, 2002 ; Gunasekar, 2005 ; ทิพวรรณ สุขรวย, 2558)

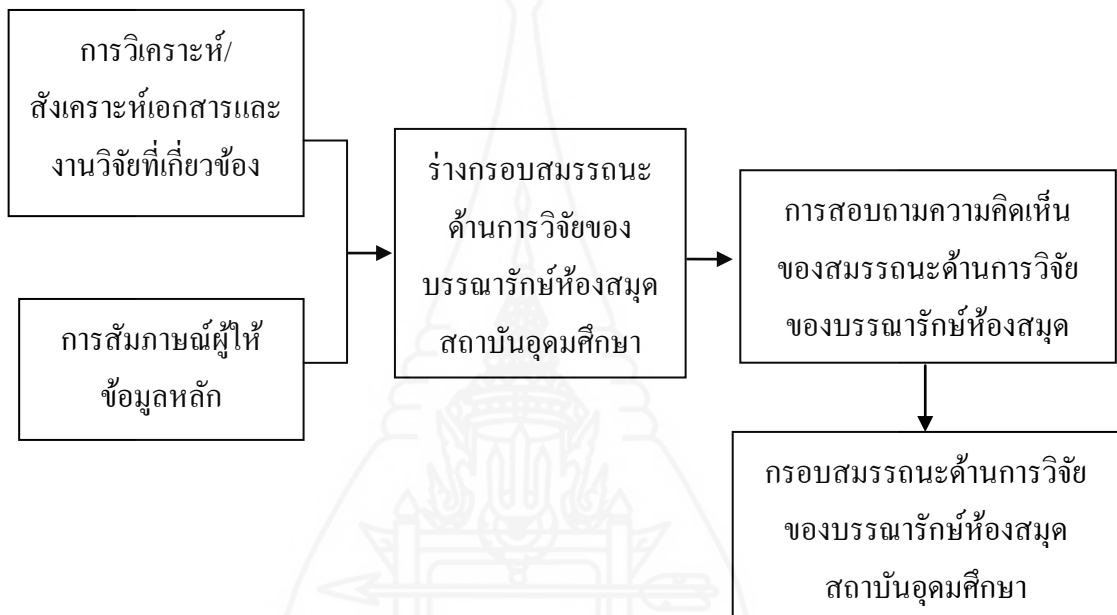
3) การดำเนินการวิจัย พบว่า บรรณารักษ์มีบทบาทความรู้ความสามารถด้านการวิจัย สามารถออกแบบการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัยและกระบวนการวิจัย (Chawner & Olive, 2013 ; ทิพวรรณ สุขรวย, 2558 ; กิตติยา สุทธิประภา, 2557) ใช้สถิติเพื่อการวิจัย (Kwanya & Underwood, 2012 ; Elgohary, 2003 ; กิตติยา สุทธิประภา, 2557) เขียนโครงการวิจัย บทความวิจัย รายงานการวิจัย (Brewerton, 2012 ; Riera, Padros & Zuniga, 2012 ; พรชนิตว์ ลีนาราช และคณะ, 2557) เผยแพร่งานวิจัย การทำวิจัยเป็นทีม และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน นักวิจัยและหน่วยงานภายนอก (Mamtora, 2013 ; Brewerton, 2012 ; พรชนิตว์ ลีนาราช และคณะ, 2557 ; ศุภรรษตรา แสนวา, 2555)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้การวิจัยแบบผสานวิธี ประกอบด้วย การวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ และการสอบถาม ดังนี้

ภาพที่ 3.1 แผนภูมิกระบวนการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 แหล่งข้อมูลหลัก ประกอบด้วย เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาท และสมรรถนะของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย ในรูปแบบบทความวิชาการ บทความวิจัย และงานวิจัย จำนวน 45 ชื่อเรื่อง

1.2 ผู้ให้ข้อมูลหลัก เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กำหนดคุณสมบัติเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท และมี

ผลงานวิจัย เพื่อให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับกรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 20 คน (ภาคผนวก ก)

กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย ผู้อำนวยการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา อาจารย์ผู้สอนสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา และนักวิจัยที่ใช้บริการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา กำหนดคุณสมบัติเป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท มีประสบการณ์การวิจัย เพื่อสอบถามความคิดเห็นต่อร่างกรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุด จำนวน 43 คน (ภาคผนวก ข)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยพัฒนาขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ประกอบด้วยแบบบันทึกข้อมูล แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 แบบบันทึกข้อมูล จำนวน 1 ชุด เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลรายการบรรณานุกรมของเอกสารและงานวิจัย สรุปสาระสำคัญตามประเด็นที่ศึกษา (ภาคผนวก ค)

2.2 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับการใช้บริการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ (ภาคผนวก ค)

2.3 แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด จำแนกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อร่างกรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้าน และตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดเพื่อให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (ภาคผนวก ค)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึกข้อมูลเอกสารและงานวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมข้อมูลรายการบรรณานุกรมของเอกสารและงานวิจัย สรุปสาระสำคัญตามประเด็นที่ศึกษา เพื่อนำเป็นข้อมูลในการจัดทำประเด็นการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยส่งแบบสัมภาษณ์ พร้อมจดหมายนำของประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยผู้วิจัยได้โทรศัพท์ทักขอนัดวันสัมภาษณ์ ระยะเวลาเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์วันที่ 15 มิถุนายน-25 กรกฎาคม 2558

3.3 การจัดส่งแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางไปรษณีย์ ส่งพร้อมจดหมายนำของประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และจดหมายแนะนำตัวผู้วิจัย เพื่อสอบถามความคิดเห็นต่อร่างกรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุด เก็บข้อมูลระหว่างเดือนกันยายนถึงเดือนสิงหาคม 2558

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากแบบบันทึกข้อมูล และแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา

4.2 ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์รายการสมรรถนะด้านการวิจัยต้องมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.50 ขึ้นไป จึงจะใช้เป็นรายการกรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

5. การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูล ดังนี้

5.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ นำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา

5.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา นำเสนอผลการวิจัยเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ตอนที่ 3 ร่างกรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ตอนที่ 5 กรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะด้านการวิจัยของ

บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ผู้วิจัยค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสังเคราะห์เอกสาร นำมากำหนดกรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 สมรรถนะและรายการสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุด
สถาบันอุดมศึกษา

สมรรถนะ	รายการสมรรถนะ	เอกสารอ้างอิง
1. สมรรถนะ		
การจัดการและ การบริการ งานวิจัย		
1.1 การจัดหา ทรัพยากร สารสนเทศ เพื่อการ สนับสนุน การวิจัย	1. การคัดเลือกงานวิจัยมี ความหลากหลาย	ปิยสุดา ตันเลิศ (2553), วรณษา เฉลยปราชญ์ (2557), Selematsela (2007)
	2. การจัดหางานวิจัยเพื่อ ตอบสนองความต้องการของ ผู้ใช้บริการ	มณีรัตน์ ฉัตรอุทัย (2551), กิตติยา สุทธิประภา (2557), ALA (2001), Jackson (2011)
	3. การวิเคราะห์และจัด หมวดหมู่งานวิจัย	ชมลวรรณ ขุนไพจิต (2550), กุศลธิดา ท้วมสุข, พรชนิตว์ ลีนาราช (2555), ASRL (2001)
	4. การจัดหาฐานข้อมูลวิจัยเพื่อ ให้บริการแก่นักวิจัย	นันทนภัส มีครุฑ (2553), พรชนิตว์ ลีนาราช และกุศลธิดา ท้วมสุข (2555)
	5. การจัดทำรายการ แหล่งข้อมูลหรือฐานข้อมูล งานวิจัย	ณัฐกร เปล่งศรี และอังสนา ชงไชย (2554), อัญชุลี วิจิตรเจริญ (2555), พรชนิตว์ ลีนาราช และคนอื่นๆ (2557), Dickenson (2006) Burton & Steane (2004)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สมรรถนะ	รายการสมรรถนะ	เอกสารอ้างอิง
1.2 การบริการ วิจัย	6. การจัดทำเว็บไซต์งานวิจัย เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลงานวิจัย	ศุภรชตรา แสนวา (2555), วรรณษา เฉลยปราชญ์ (2557), CARL (2010), ชมลวรรณ ขุนไพชิต (2550), ASERL (2001)
	1. การบริการตอบคำถามและ ช่วยค้นคว้า	
	2. การแนะนำการสอน การสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ ด้านการวิจัย	พรชนิตว์ ลีนาราช และกุลธิดา ท้วมสุข (2555)
	3. การแนะนำแหล่งข้อมูลที่ ต้องใช้ในการทบทวน วรรณกรรม	พรชนิตว์ ลีนาราช และคนอื่นๆ (2557) Magnoni, D., & Gard, J. (2003) Abels, E., Jones, R., Latham, J. (2003) Ka (2005)
	4. การให้ความช่วยเหลือใน การสอนการเขียนอ้างอิง และบรรณานุกรม	Loypha (2007) ; Auckland (2012) ; Saunders and et.al (2013) ; ทิพวรรณ สุขรวัย (2558)
	5. แนะนำแหล่งผลิตและ การเผยแพร่งานวิจัย	Webb, Gannon-leary & Bent (2007) Rasul, Aamir and Diljit Singh (2010)
	6. แนะนำการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศสำหรับการวิจัย	Covert-Vail & Collard (2012) ปิยะสุดา ตันเลิศ และกุลธิดา ท้วมสุข (2554)
	7. การบริการแนะนำเรื่อง ลิขสิทธิ์และจรรยาบรรณ นักวิจัย	พรชนิตว์ ลีนาราช (2554) ศุภรชตรา แสนวา (2555) ลินธะวา คามดิษฐ์ (2555)
	8. การประชาสัมพันธ์และ นำเสนองานวิจัย	พินพันธ์ ปิลกศิริ และพิมพ์รำไพ เปรมสมิทธิ์ (2556)
9. การสอนหรือร่วมสอนการรู้ สารสนเทศ	มณีรัตน์ ฉัตรอุทัย (2551), พรชนิตว์ ลีนาราช (2555)	

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สมรรถนะ	รายการสมรรถนะ	เอกสารอ้างอิง
	10. การบริการงานวิจัยผ่านสื่อ ทันสมัยตามความต้องการ ของนักวิจัย	พรชนิตว์ ถีนาราช (2554), Loypha (2007)
2. สมรรถนะการใช้ ผลการวิจัย	1. การนำผลการวิจัยมาใช้ใน การบริหาร วางแผน และการตัดสินใจ	Turner (2002), Lougee (2002)
	2. การนำผลการวิจัยมาพัฒนา งานและการปฏิบัติงาน	Partridge & Hallam (2004)
	3. การนำผลการวิจัยมาพัฒนา ตนเอง	Loypha (2007), Walker (2009)
	4. การนำผลการวิจัยไป ประยุกต์ใช้ได้	Singhal (2010), Partridge, Lee & Munro (2010)
	5. การนำความรู้จากงานวิจัย มาใช้ในการบริหารจัดการ	ขมลวรรณ ขุนไพจิต (2550) ชโรชนีย์ ชัยมินทร์ (2553), วิจิต กำมันตะคุณ (2552)
	6. การนำผลการวิจัยไปต่อยอด ทำผลงานทางวิชาการ	ชุตติมา สัจจนันท์ (2556), วรรณยา เฉลยปราชญ์ (2557)
	7. การนำวิจัยไปเผยแพร่ ระดับชาติและนานาชาติ	ศุภรรัชตรา แสนวา (2555)
	8. การประยุกต์ผลการวิจัยมา เป็นแนวทางในการพัฒนา และแก้ปัญหา	สินธะวา คามดิษฐ์ (2555)
	9. การตระหนักถึงคุณค่าของ การวิจัยและการทำวิจัย	พินพันธ์ ปิลกศิริ และพิมพ์รำไพ เปรมสมิทธิ์ (2556)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สมรรถนะ	รายการสมรรถนะ	เอกสารอ้างอิง
3. สมรรถนะ การดำเนินการวิจัย	1. การกำหนดปัญหาการวิจัย และเลือกรูปแบบการวิจัย	Librarians (Association of Southeastern Research Libraries (ASERL) (2001)
	2. การวางแผนและดำเนินการ วิจัย	Partridge & Hallam (2004), Loypha (2007), Partridge, Lee & Munro (2010)
	3. การเลือกใช้เทคนิคการ วิเคราะห์ข้อมูล/สถิติและ วิเคราะห์สังเคราะห์	American Library Association (2011) Kwanya & Underwood (2012)
	4. การเขียนรายงานการวิจัย	ศุภรชยตรา แสนวา (2555)
	5. การประเมินงานวิจัย ประโยชน์	สินธะวา คามดิษฐ์ (2555)
	6. การติดตาม ประสานงาน เครือข่าย	อัญชุลี วิจิตรเจริญ (2555) ชุตินา สัจจามันท์ (2556)
	7. การแสวงหาแหล่งทุน การวิจัย	กิตติยา สุทธิประภา (2557) รุจเรขา วิทยาวุฑฒิกุล (2558)
	8. การเขียน โครงการวิจัย	ชุตินา สัจจามันท์ (2556)
	9. การวางแผนการวิจัย	Loypha (2007), Walker (2009)
	10. การทำงานเป็นทีม	Brewerton (2012), Riera, Padros & Zuniga (2012)
	11. การสร้างเครือข่ายวิจัย	American Library Association (2011)
	12. การเผยแพร่ผลการวิจัย	Saunders and et.al (2013), พรชนิตว์ ถิ่นนาราช (2557)
	13. การนำผลการวิจัยไปใช้ ประโยชน์	Loypha (2007), Walker (2009), ชญาสินี ตั้งศรีมงคล (2556)
	14. จรรยาบรรณนักวิจัย	ธมลวรรณ ขุนไพชิต (2550)

จากตารางที่ 4.1 พบว่า สมรรถนะด้านการวิจัย มีทั้งหมด 3 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะการจัดการและการบริการงานวิจัย สมรรถนะการใช้ผลการวิจัย และสมรรถนะการดำเนินการวิจัย โดยมีรายการสมรรถนะด้านการวิจัย จำนวน 39 รายการ

ตอนที่ 2 ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสถาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการวิจัยของ บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ผู้วิจัยนำผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 คน มาสังเคราะห์และสรุปเปรียบเทียบกับรายการสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่ได้จากการค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ตารางเปรียบเทียบผลการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการสังเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ
1. การจัดหาและการบริการ 1.1 การจัดหางานวิจัย 1) การคัดเลือกงานวิจัยมีความหลากหลาย 2) จัดหางานวิจัยเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ 3) วิเคราะห์และจัดหมวดหมู่งานวิจัย 4) จัดหาฐานข้อมูลวิจัยเพื่อให้บริการแก่นักวิจัย 5) จัดทำรายการแหล่งข้อมูลหรือฐานข้อมูลงานวิจัย 6) จัดทำเว็บไซต์งานวิจัยเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลงานวิจัย	1. การจัดหาและการบริการงานวิจัย 1.1 การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย 1) การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศสำหรับการทำวิจัย 2) การคัดเลือกและประเมินทรัพยากรสารสนเทศด้านการวิจัย 3) การคัดกรองงานวิจัยจากแหล่งต่างๆ เพื่อให้บริการ 4) การสังเคราะห์งานวิจัยให้กับผู้ใช้บริการ 5) การวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่งานวิจัยอย่างเป็นระบบ

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ผลการสังเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ
	6) การเชื่อมโยงการสืบค้นงานวิจัยและ การเข้าถึงไปยังห้องสมุดต่างๆ 7) จัดทำคู่มือการสืบค้นงานวิจัย
1.2 การบริการนักวิจัย 1) การบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า 2) การแนะนำการสอนการสืบค้นข้อมูล สารสนเทศด้านการวิจัย 3) การแนะนำแหล่งข้อมูลที่ต้องใช้ในการ ทบทวนวรรณกรรม 4) การให้ความช่วยเหลือในการสอนการ เขียนอ้างอิงและบรรณานุกรม 5) การแนะนำแหล่งผลิตและการเผยแพร่ งานวิจัย 6) การแนะนำการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับการวิจัย 7) การบริการแนะนำเรื่องลิขสิทธิ์และ จรรยาบรรณนักวิจัย 8) การประชาสัมพันธ์ และนำเสนองานวิจัย 9) การสอนหรือร่วมสอนการรู้สารสนเทศ 10) การบริการงานวิจัยผ่านสื่อทันสมัยตาม ความต้องการของนักวิจัย	1.2 การบริการนักวิจัย 1) การแนะนำการสอนวิธีการสืบค้นงานวิจัย แก่ผู้ใช้บริการ 2) การบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า แก่นักวิจัย 3) การบริการรวบรวมสารสนเทศในเชิงลึก เพื่อสนับสนุนการวิจัย 4) การจัดบริการผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับนักวิจัย 5) การสอนการใช้ฐานข้อมูลงานวิจัย 6) การแนะนำการเข้าถึงแหล่งข้อมูลงานวิจัย หลากหลายช่องทาง 7) การแนะนำการเขียนอ้างอิงและ บรรณานุกรมงานวิจัย 8) การให้คำปรึกษาการทำวิจัยแก่ผู้ใช้บริการ 9) การนำเสนองานวิจัยต่อผู้ใช้บริการที่ หลากหลาย 10) การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์งานวิจัย
2. การใช้ผลการวิจัย 1) การนำผลการวิจัยมาใช้ในการบริหาร วางแผน และการตัดสินใจ 2) การนำผลการวิจัยมาพัฒนางานและ การปฏิบัติงาน	2. การใช้ผลการวิจัย 2.1 การวิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัย 1) การนำผลการวิจัยมาใช้ในการวางแผน และการบริหารจัดการ 2) การนำผลการวิจัยมาพัฒนางาน

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ผลการสังเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ
3) การนำผลการวิจัยมาพัฒนาตนเอง	3) การนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหา
4) สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ ใช้ได้	4) การนำผลการวิจัยมาใช้ในการตัดสินใจในงาน
5) นำความรู้จากงานวิจัยมาใช้ในการ บริหารจัดการ	5) การนำผลการวิจัยมาใช้ในการบริหารงานวิจัย
6) การนำผลการวิจัยไปต่อยอดทำ ผลงานทางวิชาการ	6) การสำรวจความต้องการผู้ใช้บริการเฉพาะ กลุ่มผู้ใช้งานวิจัย
7) การนำวิจัยไปเผยแพร่ในระดับชาติ และนานาชาติ	7) การติดตามและประเมินผลความพึงพอใจของ ผู้ใช้บริการงานวิจัย
8) การประยุกต์ผลการวิจัยมาเป็น แนวทางในการพัฒนาและแก้ปัญหา	8) การเชื่อมโยงความรู้จากงานวิจัยมาใช้ในการ การบริหาร จัดการงานที่รับผิดชอบ
9) การตระหนักถึงคุณค่าของการวิจัย และการทำวิจัย	9) การวิเคราะห์บริบทของงานวิจัยกับสถานการณ์ จะนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม
	10) การทำงานประจำให้เป็นงานวิจัย เพื่อให้เกิด นวัตกรรม
	11) การนำผลการวิจัยไปต่อยอดทำผลงานทาง วิชาการ
	12) การนำความรู้ที่ได้จากการทำวิจัยไปเผยแพร่ใน ระดับชาติและนานาชาติ
	13) การประยุกต์ผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการ พัฒนาและแก้ปัญหาค่าการปฏิบัติงาน
	2.2 การนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาตนเอง
	1) การเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านการวิจัยของ ตนเอง
	2) การนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อศึกษาต่อ
	3) การผลิตและพัฒนางานวิจัยอย่างต่อเนื่อง
	4) การประยุกต์ผลการวิจัยมาเป็นแนวปฏิบัติที่ดี ในการพัฒนาตนเอง

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ผลการสังเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ
3. การดำเนินการวิจัย	3. การดำเนินการวิจัย
1) การวิจัยเบื้องต้น	3.1 กระบวนการวิจัย
2) การกำหนดปัญหาการวิจัยและเลือกรูปแบบการวิจัย	1) การกำหนดปัญหาการวิจัย
3) การวางแผนและดำเนินการวิจัย	2) การปรับทัศนเอกสารและงานวิจัย
4) การเลือกใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล/สถิติและวิเคราะห์สังเคราะห์	3) การออกแบบการวิจัย
5) การเขียนรายงานการวิจัย	4) การกำหนดประชากร
6) การประเมินงานวิจัย	5) การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
7) การติดตาม ประสานงานเครือข่าย	6) การสร้างเครื่องมือการวิจัย
8) การแสวงหาแหล่งทุนการวิจัย	7) การเก็บรวบรวมข้อมูล
9) การเขียนโครงการวิจัย	8) การใช้สถิติสำหรับการวิจัย
10) การวางแผนการวิจัย	9) การใช้โปรแกรมสำเร็จในการวิจัย
11) การทำงานเป็นทีม	10) การวิเคราะห์ข้อมูล
12) การสร้างเครือข่ายวิจัย	11) การแปลผลข้อมูล
13) การเผยแพร่ผลการวิจัย	12) การอภิปรายผล
14) การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	13) การเขียนโครงการวิจัย
15) จรรยาบรรณนักวิจัย	14) การเขียนรายงานการวิจัย
	15) การเขียนบทความวิจัย
	16) การเขียนเผยแพร่ผลงานการวิจัย
	3.2 การบริหารงานวิจัย
	1) การแสวงหาแหล่งทุนการวิจัย
	2) การเขียนโครงการวิจัย
	3) การวางแผนการวิจัย
	4) การทำงานเป็นทีม
	5) การสร้างเครือข่ายวิจัย
	6) การนำเสนอและการเผยแพร่ผลการวิจัย
	7) การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์
	8) การแนะนำจรรยาบรรณนักวิจัย

ตอนที่ 3 ร่างสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์
ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มที่ 1

ผู้วิจัยได้นำผลการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มที่ 1 มาจัดทำร่างกรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา รายละเอียดดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ร่างกรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ประเด็นสมรรถนะ	รายการสมรรถนะ
1. การจัดหา และการบริการงานวิจัย	
1.1 การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดหาแหล่งทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย 2. การประเมินทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย 3. การเลือกทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย 4. การวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่งานวิจัยอย่างเป็นระบบ 5. การพัฒนาฐานข้อมูลงานวิจัย 6. การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศให้เอื้อต่อการเข้าถึงและการใช้ของนักวิจัย 7. การจัดทำเครื่องมือช่วยค้นเอกสารและงานวิจัย
1.2 การบริการนักวิจัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. การออกแบบการบริการวิจัยที่เหมาะสม 2. การบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าแก่นักวิจัย 3. การบริการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการวิจัย 4. การบริการวิจัยผ่านสื่อทันสมัยตามความต้องการของนักวิจัย 5. การบริการให้คำปรึกษาและแนะนำแหล่งข้อมูลเพื่อสนับสนุนการวิจัย 6. การบริการแนะนำการเข้าถึงและสืบค้นงานวิจัย 7. การบริการแนะนำเรื่องลิขสิทธิ์และจรรยาบรรณนักวิจัย

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ประเด็นสมรรถนะ	รายการสมรรถนะ
	8. การบริการสอนหรือร่วมสอนการรู้สารสนเทศ 9. การบริการสืบค้นฐานข้อมูลวิจัย 10. การบริการอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการสืบค้นงานวิจัย 11. การบริการสืบค้นงานวิจัยทั้งรูปแบบสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ 12. การบริการแนะนำการเขียนอ้างอิงในงานวิจัย 13. การให้คำปรึกษาการทำวิจัยแก่ผู้ใช้บริการ 14. การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์งานวิจัย
2. การใช้ผลการวิจัย 2.1 การวิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัย	1. การวิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัยเพื่อนำผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ 2. การประเมินความต้องการของผู้ใช้บริการงานวิจัย
2.2 การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้	1. การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้ในการวางแผนและการบริหารจัดการ 2. การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจ 3. การนำผลการวิจัยไปใช้หรือประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนางาน 4. การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง 5. การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้เพื่อต่อยอดในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ 6. การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิจัย 7. การเชื่อมโยงความรู้จากงานวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการงานที่รับผิดชอบ 8. การทำงานประจำให้เป็นงานวิจัย เพื่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ 9. การเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านการวิจัยของตนเอง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ประเด็นสมรรถนะ	รายการสมรรถนะ
3. การออกแบบการวิจัย	
3.1 การออกแบบและวิธีวิจัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. การออกแบบวิธีวิจัย 2. ระเบียบวิธีวิจัย 3. กระบวนการวิจัย 4. การใช้สถิติเพื่อการวิจัย
3.2 การดำเนินการวิจัยประเภทต่างๆ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวิจัยในงาน 2. การวิจัยเชิงสำรวจ 3. การวิจัยเชิงประเมิน 4. การวิเคราะห์เนื้อหา 5. การวิจัยเชิงพัฒนา
3.3 การเขียนและการเผยแพร่ งานวิจัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเขียนรายงานการวิจัย 2. การเขียนบทความวิจัย 2. การนำเสนองานวิจัย 3. การเขียนโครงการวิจัย 4. การเผยแพร่งานวิจัย
3.4 การบริหารการวิจัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวางแผนการวิจัย 2. การแสวงหาแหล่งทุนวิจัย 3. การทำวิจัยเป็นทีม 4. การบริหารโครงการวิจัย 5. การสร้างเครือข่ายวิจัย 6. การตระหนักถึงคุณค่าของการวิจัยและการทำวิจัย 7. การผลิตและพัฒนางานวิจัยอย่างต่อเนื่อง

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ร่างกรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา โดยการค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย 3 สมรรถนะ 53 รายการ ได้แก่ สมรรถนะการจัดการจัดหาและการบริการ จำนวน 21 รายการ สมรรถนะการใช้ผลการวิจัย จำนวน 11 รายการ และสมรรถนะการดำเนินการวิจัย จำนวน 21 รายการ

**ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์
ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา**

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามครอบคลุม เพศ ตำแหน่งปัจจุบัน หน่วยงานที่สังกัด
รายละเอียดดังตารางที่ 4.4

ตอนที่ 4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.4 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 43)		
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	12	27.90
หญิง	31	72.10
2. ตำแหน่งปัจจุบัน		
ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา	14	32.60
อาจารย์ผู้สอน		
สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์	10	23.30
สาขาอื่นๆ	4	9.30
บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา	8	18.60
นักวิจัย	7	16.30
3. หน่วยงานที่สังกัด		
มหาวิทยาลัยของรัฐ	17	39.50
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	16	37.20
มหาวิทยาลัยเอกชน	5	11.60
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	5	11.60

ตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 31 คน (ร้อยละ 72.10) ตำแหน่งผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 14 คน (ร้อยละ 32.60) สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 17 คน (ร้อยละ 39.50) รองลงมา ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 16 คน (ร้อยละ 37.20) และจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ มหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเท่ากัน จำนวน 5 คน (ร้อยละ 11.60)

ตอนที่ 4.2 สมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

รายการสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา	N = 43		ระดับ
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการจัดหาและการบริการงานวิจัย	3.94	0.10	มาก
2. ด้านการใช้ผลการวิจัย	3.84	0.16	มาก
3. ด้านการดำเนินการวิจัย	3.80	0.12	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.86	0.05	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่าทุกรายการอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการจัดหาและการบริการงานวิจัย ($\bar{X}= 3.94$) รองลงมา ระดับใกล้เคียงกัน ได้แก่ ด้านการใช้ผลการวิจัย ($\bar{X}=3.84$) และด้านการดำเนินการวิจัย ($\bar{X}=3.80$)

ตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุด
สถาบันอุดมศึกษา ด้านการจัดการและการบริการงานวิจัย

รายการสมรรถนะ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย	3.90	0.20	มาก
1.1 แหล่งทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย	3.37	0.53	ปานกลาง
1.2 การประเมินทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย	3.95	0.48	มาก
1.3 การเลือกทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย	4.72	0.45	มากที่สุด
1.4 การวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่งานวิจัยอย่างเป็นระบบ	3.35	0.52	ปานกลาง
1.5 การพัฒนาฐานข้อมูลงานวิจัย	3.36	0.53	ปานกลาง
1.6 การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศให้เอื้อต่อการเข้าถึงและการใช้ของนักวิจัย	4.60	0.49	มากที่สุด
1.7 การจัดทำเครื่องมือช่วยค้นเอกสารและงานวิจัย	3.98	0.53	มาก
2. การบริการนักวิจัย	4.02	0.17	มาก
2.1 การออกแบบการบริการวิจัยที่เหมาะสม	4.56	0.50	มากที่สุด
2.2 การบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าแก่นักวิจัย	4.77	0.42	มากที่สุด
2.3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการวิจัย	3.36	0.48	ปานกลาง
2.4 การบริการวิจัยผ่านสื่อทันสมัยตามความต้องการของนักวิจัย	4.58	0.49	มากที่สุด
2.5 การบริการให้คำปรึกษาและแนะนำแหล่งข้อมูลเพื่อสนับสนุนการวิจัย	4.60	0.49	มากที่สุด
2.6 การบริการแนะนำการเข้าถึงและสืบค้นงานวิจัย	3.37	0.48	ปานกลาง
2.7 การบริการแนะนำเรื่องลิขสิทธิ์และจรรยาบรรณนักวิจัย	4.53	0.50	มากที่สุด
2.8 การสอนหรือร่วมสอนการรู้สารสนเทศ	4.37	0.49	มาก

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการสมรรถนะ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2.9 การบริการสืบค้นฐานข้อมูลวิจัย	3.42	0.48	ปานกลาง
2.11 การบริการสืบค้นงานวิจัยทั้งรูปแบบสิ่งพิมพ์ และอิเล็กทรอนิกส์	4.65	0.50	มากที่สุด
2.13 การบริการแนะนำการเขียนอ้างอิงในงานวิจัย	4.63	0.48	มากที่สุด
2.14 การให้คำปรึกษาการทำวิจัยแก่ผู้ใช้บริการ	3.36	0.48	ปานกลาง
2.15 การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์งานวิจัย	3.44	0.50	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.94	0.10	มาก

ตารางที่ 4.6 พบว่า สมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ด้านการจัดหาและบริการ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.94$) จำแนกตามรายการสมรรถนะ ดังนี้

การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.90$) รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การเลือกทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย ($\bar{X}=4.72$) รองลงมาระดับใกล้เคียงกัน ได้แก่ การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศให้เอื้อต่อการเข้าถึงและการใช้ของนักวิจัย ($\bar{X}=4.60$) และการจัดทำเครื่องมือช่วยค้นเอกสารและงานวิจัย ($\bar{X}=3.98$)

การบริการนักวิจัย พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02$) โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าแก่นักวิจัย ($\bar{X}=4.77$) รองลงมา ระดับใกล้เคียงกัน ได้แก่ การบริการสืบค้นงานวิจัยทั้งรูปแบบสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=4.65$) และการบริการแนะนำการเขียนอ้างอิงในงานวิจัย ($\bar{X}=4.63$)

ตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุด
สถาบันอุดมศึกษา ด้านการใช้ผลการวิจัย

รายการสมรรถนะ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การวิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัย	3.84	0.49	มาก
1.1 การสังเคราะห์งานวิจัยเพื่อนำผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาใช้	4.37	0.65	มาก
1.2 การประเมินความต้องการของผู้ใช้บริการงานวิจัย	3.40	0.49	ปานกลาง
2. การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้	3.82	0.31	มาก
2.1 การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้ ในการวางแผนและการบริหารจัดการ	3.36	0.53	ปานกลาง
2.2 การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้ ในการตัดสินใจ	4.39	0.58	มาก
2.3 การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้ ในการแก้ปัญหาและพัฒนางาน	4.40	0.58	มาก
2.4 การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้ ในการพัฒนาตนเอง	4.28	0.63	มาก
2.5 การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้ เพื่อต่อยอดในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่	4.35	0.61	มาก
2.6 การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้ ในการบริหารงานวิจัย	3.42	0.49	ปานกลาง
2.7 การเชื่อมโยงความรู้จากงานวิจัยมาใช้ ในการบริหารจัดการงานที่รับผิดชอบ	3.37	0.48	ปานกลาง
2.8 การทำงานประจำให้เป็นงานวิจัย เพื่อ เกิดนวัตกรรม	3.43	0.49	ปานกลาง
2.9 การเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านการวิจัย ของตนเอง	3.42	0.49	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.84	0.16	มาก

ตารางที่ 4.7 พบว่า สมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ด้านการใช้ผลการวิจัย โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.84$) จำแนกตามรายการสมรรถนะ ดังนี้

การวิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัย พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การสังเคราะห์งานวิจัยเพื่อนำผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ ($\bar{X}=4.37$) รองลงมา ได้แก่ การประเมินความต้องการของผู้ใช้บริการงานวิจัย ($\bar{X}=3.40$)

การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนางาน ($\bar{X}=4.40$) รองลงมาในระดับใกล้เคียงกัน ได้แก่ การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจ ($\bar{X}=4.39$) และการนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้เพื่อต่อยอดในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ($\bar{X}=4.35$)

ตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ด้านการดำเนินการวิจัย

รายการสมรรถนะ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การออกแบบการวิจัย	4.08	0.22	มาก
1.1 การออกแบบวิธีวิจัย	4.56	0.50	มากที่สุด
1.2 ระเบียบวิธีวิจัย	3.84	0.37	มาก
1.3 กระบวนการวิจัย	3.79	0.41	มาก
1.4 การใช้สถิติเพื่อการวิจัย	4.21	0.51	มาก
2. การดำเนินการวิจัยประเภทต่างๆ	3.84	0.34	มาก
2.1 การวิจัยในงาน	4.00	0.48	มาก
2.2 การวิจัยเชิงสำรวจ	3.86	0.35	มาก
2.3 การวิจัยเชิงประเมิน	3.87	0.46	มาก
2.4 การวิเคราะห์เนื้อหา	3.77	0.52	มาก
2.5 การวิจัยเชิงพัฒนา	3.74	0.53	มาก
3. การเขียนและการเผยแพร่งานวิจัย	3.61	0.23	มาก
3.1 การเขียนโครงการวิจัย	3.42	0.49	ปานกลาง
3.2 เขียนรายงานการวิจัย	3.88	0.39	มาก

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

รายการสมรรถนะ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.3 การเขียนบทความวิจัย	3.86	0.35	มาก
3.4 การเผยแพร่งานวิจัย	3.93	0.25	มาก
3.5 การนำเสนองานวิจัย	3.44	0.50	ปานกลาง
4. การบริหารการวิจัย	3.81	0.12	มาก
4.1 การวางแผนการวิจัย	3.47	0.55	ปานกลาง
4.2 การแสวงหาแหล่งทุนวิจัย	3.95	0.68	มาก
4.3 การทำวิจัยเป็นทีม	4.40	0.49	มาก
4.4 การบริหารโครงการวิจัย	3.33	0.52	ปานกลาง
4.5 การสร้างเครือข่ายวิจัย	3.30	0.51	ปานกลาง
4.6 การตระหนักถึงคุณค่าของการวิจัยและการทำวิจัย	3.42	0.49	ปานกลาง
4.7 การผลิตและพัฒนางานวิจัยอย่างต่อเนื่อง	3.44	0.50	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.80	0.12	มาก

ตารางที่ 4.8 พบว่า สมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา สมรรถนะที่ 3 การดำเนินการวิจัย โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$) จำแนกตามรายการสมรรถนะ ดังนี้

การออกแบบการวิจัย พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การออกแบบวิธีวิจัย ($\bar{X}=4.56$) รองลงมา ได้แก่ การใช้สถิติเพื่อการวิจัย ($\bar{X}=4.21$) และระเบียบวิธีวิจัย ($\bar{X}=3.84$)

การดำเนินการวิจัยประเภทต่างๆ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การวิจัยในงาน ($\bar{X}=4.00$) รองลงมา ได้แก่ การวิจัยเชิงประเมิน ($\bar{X}=3.87$) และการวิจัยเชิงสำรวจ ($\bar{X}=3.86$)

การเขียนและการเผยแพร่งานวิจัย พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การเผยแพร่งานวิจัย ($\bar{X}=3.93$) รองลงมา ได้แก่ เขียนรายงานการวิจัย ($\bar{X}=3.88$) และการเขียนบทความวิจัย ($\bar{X}=3.86$)

การบริหารการวิจัย พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การทำวิจัยเป็นทีม ($\bar{X}=4.40$) รองลงมา ได้แก่ การแสวงหาแหล่งทุนวิจัย ($\bar{X}=3.95$) และการวางแผนการวิจัย ($\bar{X}=3.49$)

ตอนที่ 5 กรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า 3.50 ขึ้นไป ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 3.50 ผู้วิจัยจะคัดออก เพื่อให้ได้กรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่ตรงประเด็นมากที่สุด โดยพบว่า สมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย 3 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะด้านการจัดหาและการบริการงานวิจัย สมรรถนะด้านการใช้ผลการวิจัย และสมรรถนะด้านการดำเนินการวิจัย มีสมรรถนะย่อย จำนวน 31 รายการ ดังนี้

สมรรถนะที่ 1 ด้านการจัดหาและการบริการงานวิจัย

1.1 การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการสนับสนุนการวิจัย จำแนกเป็นสมรรถนะย่อย 4 รายการ ดังนี้

- 1) การเลือกทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย
- 2) การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศให้เอื้อต่อการเข้าถึงและการใช้ของนักวิจัย
- 3) การจัดทำเครื่องมือช่วยค้นเอกสารและงานวิจัย
- 4) การประเมินทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย

1.2 การบริการนักวิจัย จำแนกเป็นสมรรถนะย่อย 8 รายการ ดังนี้

- 1) การบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าแก่นักวิจัย
- 2) การบริการสืบค้นงานวิจัยทั้งรูปแบบสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์
- 3) การบริการแนะนำการเขียนอ้างอิงในงานวิจัย
- 4) การบริการให้คำปรึกษาและแนะนำแหล่งข้อมูลเพื่อสนับสนุนการวิจัย
- 5) การบริการงานวิจัยผ่านสื่อทันสมัยตามความต้องการของนักวิจัย
- 6) การออกแบบการบริการวิจัยที่เหมาะสม
- 7) การบริการแนะนำเรื่องลิขสิทธิ์และจรรยาบรรณนักวิจัย
- 8) การสอนหรือร่วมสอนการรู้สารสนเทศ

สมรรถนะที่ 2 ด้านการใช้ผลการวิจัย

2.1 การวิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัย จำแนกเป็นสมรรถนะย่อย 1 รายการ ดังนี้

- 1) การสังเคราะห์งานวิจัย เพื่อนำผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้

2.2 การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้ จำแนกเป็นสมรรถนะย่อย 4 รายการ ดังนี้

- 1) การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนางาน

- 2) การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจ
- 3) การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้เพื่อการต่อยอดในการสร้างสรรค์

ผลงานใหม่

- 4) การใช้หรือการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยในการพัฒนาตนเอง

สมรรถนะที่ 3 การดำเนินการวิจัย

3.1 การออกแบบการวิจัย จำแนกเป็นสมรรถนะย่อย 4 รายการ ดังนี้

- 1) การออกแบบวิธีวิจัย
- 2) การใช้สถิติเพื่อการวิจัย
- 3) ระเบียบวิธีวิจัย
- 4) กระบวนการวิจัย

3.2 การดำเนินงานวิจัยประเภทต่างๆ จำแนกเป็นสมรรถนะย่อย 5 รายการ ดังนี้

- 1) การวิจัยในงาน
- 2) การวิจัยเชิงประเมิน
- 3) การวิจัยเชิงสำรวจ
- 4) การวิเคราะห์เนื้อหา
- 5) การวิจัยเชิงพัฒนา

3.3 การเขียนและการเผยแพร่งานวิจัย จำแนกเป็นสมรรถนะย่อย 3 รายการ ดังนี้

- 1) การเผยแพร่งานวิจัย
- 2) การเขียนรายงานการวิจัย
- 3) การเขียนบทความวิจัย

3.4 การบริหารการวิจัย จำแนกเป็นสมรรถนะย่อย 2 รายการ ดังนี้

- 1) การทำวิจัยเป็นทีม
- 2) การแสวงหาแหล่งทุนวิจัย

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุด
สถาบันอุดมศึกษา

2. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ และการสอบถาม ดังนี้

2.1 แหล่งข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลหลัก ประกอบด้วย เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาท และ
สมรรถนะของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย ในรูปแบบ
บทความวิชาการ บทความวิจัย และงานวิจัย จำนวน 45 ชื่อเรื่อง

2. ผู้ให้ข้อมูลหลัก เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ใช้วิธีการเลือกแบบ
เจาะจง กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

2.1 กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
และสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 20 คน โดยกำหนดคุณสมบัติเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษา
ไม่ต่ำกว่าปริญญาโท และมีผลงานวิจัย เพื่อให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับกรอบสมรรถนะด้านการวิจัย
ของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

2.2 กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย ผู้อำนวยการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา อาจารย์
ผู้สอนสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา และ
นักวิจัยที่ใช้บริการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 43 คน กำหนดคุณสมบัติเป็นผู้สำเร็จ
การศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท มีประสบการณ์การวิจัย เพื่อสอบถามความคิดเห็นต่อร่างกรอบ
สมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุด

2.2 เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูล แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ดังนี้

1. แบบบันทึกข้อมูล ประกอบด้วยรายการบรรณานุกรมของเอกสารและงานวิจัย และสรุปสาระสำคัญตามประเด็นที่ศึกษา
2. แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยข้อคำถามการใช้บริการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ และข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ
3. แบบสอบถาม ประกอบด้วยสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นต่อร่างรายการสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้าน และคำถามปลายเปิดเพื่อให้เห็นความคิดเห็นเกี่ยวกับกรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการบันทึกข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และการส่งแบบสอบถาม

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบบันทึกข้อมูล และการสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์รายการสมรรถนะด้านการวิจัยต้องมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.50 ขึ้นไป จึงจะใช้เป็นรายการกรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

2.5 การนำเสนอข้อมูล

ข้อมูลเชิงคุณภาพ นำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย

3. สรุปการวิจัย

1. ผลการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยและผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พบว่า สมรรถนะหลักด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ครอบคลุมสมรรถนะ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดหา

และบริการงานวิจัย ด้านการใช้ผลการวิจัย และด้านการดำเนินการวิจัย มีข้อรายการสมรรถนะย่อย จำนวน 53 รายการ ซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้ในการพัฒนาร่างกรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา และนำมาสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มที่ 2 จำนวน 43 คน

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มที่ 2 ที่มีต่อร่างกรอบสมรรถนะ ด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พบว่าสมรรถนะหลักด้านการวิจัยของ บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ครอบคลุมสมรรถนะ 3 ด้าน เรียงตามลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด ได้แก่ ด้านการจัดหาและการบริการงานวิจัย ($\bar{X}=3.94$) รองลงมาในระดับใกล้เคียง ได้แก่ ด้านการใช้ผลการวิจัย ($\bar{X}=3.84$) และด้านการดำเนินการวิจัย ($\bar{X}=3.80$)

เมื่อพิจารณารายการสมรรถนะย่อย จำนวนทั้งหมด 53 รายการ พบว่า รายการที่มี ค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด มีจำนวน 10 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ การบริการ ตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าแก่นักวิจัย ($\bar{X}=4.77$) การเลือกทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุน การวิจัย ($\bar{X}=4.72$) การบริการสืบค้นงานวิจัยทั้งรูปแบบสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=4.65$) การบริการแนะนำการเขียนอ้างอิงในงานวิจัย ($\bar{X}=4.63$) การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศให้ เอื้อต่อการเข้าถึงและการใช้ของนักวิจัย และการบริการให้คำปรึกษาและแนะนำแหล่งข้อมูล เพื่อสนับสนุนการวิจัย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=4.60$) การบริการวิจัยผ่านสื่อทันสมัยตาม ความต้องการของนักวิจัย ($\bar{X}=4.58$) การออกแบบวิธีวิจัย และการออกแบบการบริการวิจัยที่ เหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=4.56$) และการบริการแนะนำเรื่องลิขสิทธิ์และจรรยาบรรณ นักวิจัย ($\bar{X}=4.53$)

เมื่อพิจารณารายการสมรรถนะย่อย พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง มีจำนวน 22 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การวางแผนการวิจัย ($\bar{X}=3.47$) การให้คำปรึกษา การทำวิจัยแก่ผู้ใช้บริการ การนำเสนอผลงานวิจัย และการผลิตและพัฒนางานวิจัยอย่างต่อเนื่อง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=3.44$) การทำงานประจำให้เป็นงานวิจัยเพื่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ ($\bar{X}=3.43$) การบริการสืบค้นฐานข้อมูลวิจัย การนำผลการวิจัยมาใช้ในการบริหารงานวิจัย การเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านการวิจัยของตนเอง การเขียนโครงการวิจัย และการตระหนักถึง คุณค่าของการวิจัยและการทำวิจัย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=3.42$) การประเมินความต้องการของ ผู้ใช้บริการงานวิจัย ($\bar{X}=3.40$) แหล่งทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย การแนะนำการ เข้าถึงและสืบค้นงานวิจัย และการเชื่อมโยงความรู้จากงานวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการงาน ที่รับผิดชอบ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=3.37$) การพัฒนาฐานข้อมูลงานวิจัย การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศสำหรับการวิจัย การบริการอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการสืบค้นงานวิจัย และ

การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้ในการวางแผนและการบริหารจัดการ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=3.36$) การวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่งานวิจัยอย่างเป็นระบบ และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์งานวิจัย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=3.35$) การบริหารโครงการวิจัย ($\bar{X}=3.33$) การสร้างเครือข่ายวิจัย ($\bar{X}=3.30$)

3. ผลการพัฒนารอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา สรุปได้ว่าประกอบด้วยสมรรถนะหลัก 3 ด้าน สมรรถนะย่อย จำนวน 31 รายการ ดังนี้

สมรรถนะที่ 1 ด้านการจัดหาและการบริการงานวิจัย

1.1 การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการสนับสนุนการวิจัย จำแนกเป็นสมรรถนะย่อย 4 รายการ ดังนี้

- 1) การเลือกทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย
- 2) การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศให้เอื้อต่อการเข้าถึงและการใช้ของนักวิจัย
- 3) การจัดทำเครื่องมือช่วยค้นเอกสารและงานวิจัย
- 4) การประเมินทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย

1.2 การบริการนักวิจัย จำแนกเป็นสมรรถนะย่อย 8 รายการ ดังนี้

- 1) การบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าแก่นักวิจัย
- 2) การบริการสืบค้นงานวิจัยทั้งรูปแบบสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์
- 3) การบริการแนะนำการเขียนอ้างอิงในงานวิจัย
- 4) การบริการให้คำปรึกษาและแนะนำแหล่งข้อมูลเพื่อสนับสนุนการวิจัย
- 5) การบริการงานวิจัยผ่านสื่อทันสมัยตามความต้องการของนักวิจัย
- 6) การออกแบบการบริการวิจัยที่เหมาะสม
- 7) การบริการแนะนำเรื่องลิขสิทธิ์และจรรยาบรรณนักวิจัย
- 8) การสอนหรือร่วมสอนการรู้สารสนเทศ

สมรรถนะที่ 2 ด้านการใช้ผลการวิจัย

2.1 การวิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัย จำแนกเป็นสมรรถนะย่อย 1 รายการ ดังนี้

- 1) การสังเคราะห์งานวิจัย เพื่อนำผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้

2.2 การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้ จำแนกเป็นสมรรถนะย่อย 4 รายการ ดังนี้

- 1) การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนางาน
- 2) การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจ
- 3) การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการประยุกต์ใช้เพื่อการต่อยอดในการสร้างสรรค์

ผลงานใหม่

4) การใช้หรือการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยในการพัฒนาตนเอง

สมรรถนะที่ 3 การดำเนินการวิจัย

3.1 การออกแบบการวิจัย จำแนกเป็นสมรรถนะย่อย 4 รายการ ดังนี้

- 1) การออกแบบวิธีวิจัย
- 2) การใช้สถิติเพื่อการวิจัย
- 3) ระเบียบวิธีวิจัย
- 4) กระบวนการวิจัย

3.2 การดำเนินงานวิจัยประเภทต่างๆ จำแนกเป็นสมรรถนะย่อย 5 รายการ ดังนี้

- 1) การวิจัยในงาน
- 2) การวิจัยเชิงประเมิน
- 3) การวิจัยเชิงสำรวจ
- 4) การวิเคราะห์เนื้อหา
- 5) การวิจัยเชิงพัฒนา

3.3 การเขียนและการเผยแพร่งานวิจัย จำแนกเป็นสมรรถนะย่อย 3 รายการ ดังนี้

- 1) การเผยแพร่งานวิจัย
- 2) การเขียนรายงานการวิจัย
- 3) การเขียนบทความวิจัย

3.4 การบริหารการวิจัย จำแนกเป็นสมรรถนะย่อย 2 รายการ ดังนี้

- 1) การทำวิจัยเป็นทีม
- 2) การแสวงหาแหล่งทุนวิจัย

4. อภิปรายผล

ประเด็นสำคัญจากผลการวิจัยในการพัฒนากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของ
บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิจัยสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พบว่า สมรรถนะด้านการจัดหาและการบริการงานวิจัยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น โดยด้านการจัดหา
ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของกิตติยา
สุทธิประภา (2557) พรชนิตว์ ลินาราช และกุลธิดา ท้วมสุข (2555) ปิยะสุดา ต้นเลิศ และกุลธิดา
ท้วมสุข (2554) สุมรรษตรา แสนวา (2552) และสมจิตร แก้วมณี (2551) พบว่า บรรณารักษ์มี

บทบาทเป็นผู้จัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่สนับสนุนการวิจัยให้มีความหลากหลาย ทันสมัย ครบถ้วน เพื่อสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น ผู้ใช้สามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ทันที เน้นรูปแบบเอกสารฉบับเต็ม เน้นสารสนเทศที่มีประโยชน์โดยตรงกับผู้ใช้ สามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้ตลอด 24 ชั่วโมง สอดคล้องกับ ริน (Renn, 2014) ระบุว่าการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัลของห้องสมุดเพิ่มมากขึ้น และมีการจัดการทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงได้ ทุกที่ทุกเวลา ทั้งนี้เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศการขยายองค์ความรู้และการสร้างสรรค์นวัตกรรม ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปลักษณะของทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นสื่อดิจิทัลเพิ่มมากขึ้นทั้งปริมาณและเนื้อหาสาระ รูปแบบและช่องทางในการเข้าถึง ตลอดจนพฤติกรรมและความต้องการการรับบริการของผู้ใช้ยุคดิจิทัลเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว บรรณารักษ์จึงมีบทบาทสำคัญในการจัดหา รวบรวม ทรัพยากรสารสนเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้และการให้ความช่วยเหลือและแนะนำผู้ใช้ให้สามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้

ส่วนด้านการบริการนักวิจัย ผลการวิจัยสอดคล้องกับดูและอีแวน (Du & Evans, 2011) โบรफी (Brophy, 2005) พรชนิตว์ ลินาราช และคณะ (2557) และชมลวรรณ ขุนไพจิต (2550) พบว่า บรรณารักษ์มีบทบาทเป็นผู้บริการงานวิจัย เป็นตัวกลางระหว่างผู้ใช้บริการกับงานวิจัย เป็นผู้เชื่อมโยง เป็นผู้สื่อสารงานวิจัยและกระจายผลการวิจัยไปสู่ผู้ใช้ด้วยวิธีการต่างๆ โดยมีเป้าหมายคือ การบริการอย่างมีประสิทธิภาพแก่นักวิจัยและผู้สนใจการวิจัย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิตติยา สุทธิประภา (2557) พบว่า บรรณารักษ์มีบทบาทในการสอนและให้คำแนะนำการเข้าถึง ข้อมูลวิจัย การชี้แนะแหล่งข้อมูลการวิจัย และการบริการสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำวิจัย และ สมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและห้องสมุดวิจัย (Association of College & Research Libraries, 2008) ระบุว่าบรรณารักษ์มีบทบาทในการให้บริการแก่ผู้รับบริการอย่างมีประสิทธิภาพ ตามความต้องการของผู้รับบริการ และการให้บริการเชิงลึก ทั้งนี้เนื่องจากห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเป็นองค์กรบริการ และการบริการที่มีคุณภาพที่มุ่งเน้นผู้ใช้เป็นศูนย์กลางคือพันธกิจของสถาบัน

2. ผลการวิจัยพบว่า รายการสมรรถนะย่อยด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าแก่นักวิจัย การเลือกทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย และการบริการสืบค้นงานวิจัย ทั้งรูปแบบสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ อภิปรายได้ดังนี้

2.1 การบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าแก่นักวิจัย ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับพรชนิตว์ ลินาราช และกุลธิดา ท้วมสุข (2555) ศจีมาจ ณ วิเชียร (2553) พบว่า บรรณารักษ์มีบทบาทในการบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าแก่นักวิจัย ช่วยแนะนำการค้นคืนสารสนเทศ

และบอกแหล่งสารสนเทศที่ต้องการ ชาวเนอร์และโอลิเวอร์ (Chawner & Oliver, 2013) ระบุว่า นอกจากให้บริการที่โต๊ะบริการตอบคำถามแล้ว บรรณารักษ์ยังให้บริการผ่านโทรศัพท์ อีเมลล์ หรือ การสนทนาทางออนไลน์ ผู้ใช้ห้องสมุดสามารถใช้บริการทางออนไลน์มากขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะ ปัจจุบันการบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้าได้ขยายตัวและมีขอบเขต การให้บริการ กว้างกว่าเดิม ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว และการบริการตอบคำถามเป็น บริการที่เน้นตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ การให้คำแนะนำผู้ใช้ให้รู้จักวิธีค้นคว้าหาคำตอบ ด้วยตนเองจากแหล่งความรู้ต่างๆ หรือช่วยแนะนำแหล่งความรู้ที่เป็นประโยชน์เพื่อใช้ในการ ค้นคว้าวิจัย

2.2 การเลือกทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย ผลการวิจัยที่พบสอดคล้อง กับผลการวิจัยของณัฐกร เปล่งศรีและอังสนา ธงไชย (2554) ปิยสุดา ตันเลิศ และกุลธิดา ท้วมสุข (2554) และศุภรชชตรา แสนวา (2552) พบว่า บรรณารักษ์มีบทบาทเป็นผู้คัดเลือกทรัพยากร สารสนเทศให้มีความหลากหลาย ครบถ้วน เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ และใน การเลือกทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัยต้องมีการศึกษาความต้องการของผู้ใช้ก่อน เน้นเนื้อหาที่มีประโยชน์ ความถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันสมัย และเป็นทรัพยากรสารสนเทศที่สามารถ เข้าถึงเนื้อหาได้ทันที คาร์ดินา และวิกส์ (Cardina & Wicks, 2004) ระบุถึงความเปลี่ยนแปลงด้าน ทรัพยากรสารสนเทศที่เกิดขึ้นส่งผลให้การทำงานของบรรณารักษ์ใน การตัดสินใจคัดเลือก ทรัพยากรสารสนเทศเพื่อบริการผู้ใช้มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะความหลากหลายของ ทรัพยากรสารสนเทศทั้งในด้านขอบเขตเนื้อหา ผู้ผลิต ผู้จัดทำ ปริมาณ และคุณภาพ จึงจำเป็นต้อง ได้รับการคัดเลือกโดยบรรณารักษ์ที่ได้รับการศึกษาอบรมทางวิชาชีพเพื่อให้ นักวิจัย ได้รับบริการที่ สอดคล้องกับพฤติกรรมและความต้องการ

2.3 การบริการสืบค้นงานวิจัยทั้งรูปแบบสิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยที่พบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวัชรีย์ เพ็ชรวงษ์ และกุลธิดา ท้วมสุข (2555) และอัญชุลี วิจิตรเจริญ (2555) พบว่า ผู้ใช้บริการต้องการสืบค้นข้อมูลงานวิจัย โดยเฉพาะฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ เนื่องจากเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย สะดวก รวดเร็วและเป็นเพราะพฤติกรรมและความต้องการของนักวิจัย เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมทั้งในด้านวิธีการเข้าถึงสารสนเทศ รูปแบบและเนื้อหาที่ต้องการมีความ หลากหลายและซับซ้อนยิ่งขึ้น (Chawner & Oliver, 2013) การใช้บริการแหล่งสารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์มากกว่าแหล่งสารสนเทศประเภทอื่นๆ ดังนั้นบรรณารักษ์ต้องมีทักษะการสืบค้น สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ และรู้แหล่งสารสนเทศ เพื่อให้บริการสืบค้นงานวิจัยที่ให้บริการอย่าง ครบถ้วน (Federal Library and Information Center Committee, 2008)

3. ผลการวิจัย พบว่า รายการสมรรถนะย่อยด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 3.50 ตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 22 รายการ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด พบว่ามี 2 รายการ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในสมรรถนะด้านการบริหารการวิจัย ได้แก่ การบริหารโครงการวิจัย และการสร้างเครือข่ายวิจัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของชโรชินีชัยมินทร์ (2553) อรุณศรี กางเพ็ง (2546) และแมคนิคอลล (McNicol, 2004) ระบุว่าบรรณารักษ์ไม่มีการงานบริหารการวิจัย ทั้งนี้เนื่องมาจากตำแหน่งบรรณารักษ์เป็นสายสนับสนุน ไม่ได้มีบทบาทหน้าที่หลักในการวิจัย ต่างจากอาจารย์ผู้สอนซึ่งเป็นบุคลากรสายวิชาการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารการวิจัย

การวิจัยส่วนใหญ่ของบรรณารักษ์จึงเป็นการวิจัยในงาน ใช้ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น กำหนดกรอบแนวคิดทฤษฎี ใช้วิธีการและกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบควบคู่ไปกับการปฏิบัติงาน เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานและเพิ่มพูนความรู้ในตนเอง แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าในวิชาชีพ เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการ (ชุติมา สัจจามันท์, 2556) สมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์จึงเป็นบทบาทสำคัญที่ต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ (Turner, 2002)

5. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อบรรณารักษ์ ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา สถาบันการอุดมศึกษา สมาคม/องค์กรวิชาชีพ ดังนี้

1. บรรณารักษ์จำเป็นต้องตระหนักบทบาทด้านการวิจัย และพัฒนาสมรรถนะด้านการวิจัย โดยเฉพาะด้านการจัดหาและการบริการงานวิจัย
2. ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ควรกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ การวางแผน และการพัฒนาบรรณารักษ์ให้มีสมรรถนะด้านการวิจัย
3. สถาบันการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ควรส่งเสริมสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ โดยการพัฒนาหลักสูตรที่มีรายวิชาการวิจัยและบูรณาการความรู้และทักษะการวิจัยในหลักสูตรทุกระดับ ส่งเสริมให้บรรณารักษ์มีบทบาทในการดำเนินพันธกิจด้านการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรระยะสั้น การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบรรณารักษ์ เป็นต้น
4. สมาคม/องค์กรวิชาชีพ ควรนำกรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการกำหนดบทบาทและสมรรถนะด้านการวิจัยของ

บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา และการพัฒนาบรรณารักษ์โดยการ จัดหลักสูตรระยะสั้น
เกี่ยวกับการวิจัยของบรรณารักษ์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาวิจัยสมรรถนะด้านอื่นๆ ที่จำเป็นของบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา เช่น
สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจน์หทัย ศรีบุญเรือง. (2552). *ภาพลักษณ์ปัจจุบันและภาพลักษณ์ที่คาดหวังที่มีต่อบรรณารักษ์สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- กิตติยา สุทธิประภา. (2557). *บทบาทห้องสมุดในการส่งเสริมการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- กุลธิดา ท้วมสุข. (2554). *รูปแบบการบริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ขอนแก่น: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.
- กุลธิดา ท้วมสุข และพรชนิตว์ ลินาราช. (2555). *สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดบริการสนับสนุนการวิจัยของห้องสมุดมหาวิทยาลัยวิจัยไทย*. *วารสารสารสนเทศศาสตร์*, 30(3) (กันยายน-ธันวาคม), 1-28.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2554). *ทิศทางการอุดมศึกษาไทย*. ค้นคืนวันที่ 20 พฤษภาคม 2556 จาก <http://blog.eduzones.com/drkieng/7614>.
- โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์. (2552). *สังคมปรนัย*. กรุงเทพฯ: Way of book.
- จรัส สุวรรณเวลา. (2551). *ความเป็นอิสระของมหาวิทยาลัยไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชญาลินี ตั้งศรีมงคล. (2556). *การส่งเสริมการพัฒนางานประจำสำนักงานวิจัยในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทอักษรศาสตรมหาบัณฑิต)* จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ชโรชนีชัย ชัยมินทร์. (2553). *การวิเคราะห์เนื้อหางานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ของบรรณารักษ์และนักสารสนเทศห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา* *วารสารสารสนเทศศาสตร์*, 28(2) (พฤษภาคม-สิงหาคม), 37-48.
- ชาริณี เขาวนศิลป์. (2538). *ผู้บริหารกับงานวิจัยของบรรณารักษ์* *วารสารบรรณารักษศาสตร์ มข*, 13(3) (สิงหาคม), 65-83.
- ชุตินา สัจจนันท์. (2556). *ประเด็นสำคัญและกรณีศึกษาการพัฒนาสมรรถนะนักสารสนเทศในประมวลสาระชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพสารสนเทศศาสตร์ หน่วยที่ 4 (หน้า 1-40)* นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศิลปศาสตร์.

- ณัฐกร เปล่งศรี. (2554). บทบาทของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษากับการวิจัย *วารสารบรรณทัศน์*, 3(1) (มกราคม-มิถุนายน), 6-15.
- ทิพวรรณ สุขรวย. (2558). *สมรรถนะของนักวิชาชีพสารสนเทศในการปฏิบัติงานบริการสนับสนุนการวิจัยในห้องสมุดมหาวิทยาลัยวิจัยไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ธมลวรรณ ขุนไพชิต. (2550). การวิจัยกับบทบาทที่เปลี่ยนไปของบรรณารักษ์ยุคดิจิทัล. *วารสารวิทยบริการ*, 18, (3) (กันยายน-ธันวาคม), 140-146.
- ปิยสุดา ตันเลิศ. (2553). *การพัฒนากรอบสมรรถนะหลักของวิชาชีพสารสนเทศสำหรับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2553-2562)*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทปรัชญาดุษฎีบัณฑิต) มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ปิยสุดา ตันเลิศ และกุลธิดา ท้วมสุข. (2554). บทบาทของห้องสมุดและนักวิชาชีพสารสนเทศสำหรับห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษาไทย พ.ศ. 2553-2562. *วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 17,(4) (กรกฎาคม-สิงหาคม), 607-623.
- พินพันธ์ ปิลกศิริ และพิมพ์รำไพ เปรมสมิทซ์. (2556). ความคาดหวังของผู้บริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่อสมรรถนะเฉพาะตำแหน่งของบรรณารักษ์ *วารสารบรรณารักษศาสตร์*, 33(1) (มกราคม-มิถุนายน), 23-36.
- พรชนิตว์ ลีนาราช. (2554). บทบาทของห้องสมุดมหาวิทยาลัยวิจัยในการสนับสนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัย. *วารสารสารสนเทศศาสตร์*, 29,(2) (พฤษภาคม-สิงหาคม), 74-86.
- . (2555). *รูปแบบการจัดบริการสนับสนุนการวิจัย สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยวิจัยในประเทศไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทปรัชญาดุษฎีบัณฑิต) มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- พรชนิตว์ ลีนาราช และกุลธิดา ท้วมสุข. (2555). สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดบริการสนับสนุนการวิจัยของห้องสมุดมหาวิทยาลัยวิจัยไทย. *วารสารสารสนเทศศาสตร์*, 30,(3) (กันยายน-ธันวาคม), 1-28.
- พรชนิตว์ ลีนาราช สุทธิลักษณ์ พัดเพ็ง ยูวดี เพชระ กิตติยา สุทธิประภา และวราภรณ์ พนมศิริ. (2557). ความคาดหวังของอาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการบริการห้องสมุดเพื่อสนับสนุนงานวิจัยของมหาวิทยาลัยขอนแก่น. *วารสารอินฟอร์เมชัน*, 21,(1) (มกราคม-มิถุนายน), 31-45.
- พิมพ์รำไพ เปรมสมิทซ์. (2554). *สมรรถนะของบรรณารักษ์ในยุคสังคมเศรษฐกิจสร้างสรรค์*. ค้นคืนวันที่ 20 พฤษภาคม 2556 จาก <http://liblog.dpu.ac.th/download.pdf>

- มณีรัตน์ ฉัตรอุทัย. (2551). การศึกษากรอบสมรรถนะและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะของผู้ให้บริการห้องสมุดของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. *วารสารพระจอมเกล้าลาดกระบัง*, 16(1) (เมษายน), 33-43.
- มลิวัดย์ ประดิษฐ์ธีระ. (2553). ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในอนาคต *วารสาร โคมทัศน์*, 31,(1) (มกราคม-มิถุนายน), 3-11.
- วรรณยา เกลยปราชญ์.(2557). การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรห้องสมุดตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. *วารสารรังสิตสารสนเทศ*, 20(2), (กรกฎาคม-ธันวาคม), 8-25.
- วารภรณ์ จันทศักดิ์ และภรณี ศิริโชค. (2555). บทบาทของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยขอนแก่นในการสนองความต้องการสารสนเทศของนักวิจัย. *วารสารสารสนเทศศาสตร์*, 30,(2) (พฤษภาคม-สิงหาคม), 43-60.
- วัชรีย์ เพ็ชรวงษ์ และกุลธิดา ท้วมสุข. (2555). พฤติกรรมการใช้สารสนเทศในการทำวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัยของนักวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล. *วารสารสารสนเทศศาสตร์*, 32,(1) (มกราคม-เมษายน), 29-50.
- วิจิต กำมันตะคุณ. (2552). ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาศักยภาพการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต) มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ศจีมาจ ณ วิเชียร. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลิตภาพการวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยของรัฐ: การวิเคราะห์ทฤษฎีและเครือข่ายใยประสาท*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ศุมวรรษตรา แสนวา. (2555). *บทบาทและความรู้ความสามารถของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา* กรุงเทพฯ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมจิตร แก้วมณี. (2551). ปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับระดับมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ *วารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 4(1) (มกราคม-มิถุนายน), 133-158.
- สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย. (2549). *มาตรฐานห้องสมุด พ.ศ. 2549. วารสารห้องสมุด*, 50(2) (มกราคม-มิถุนายน), 1-7.
- สมาน ลอยฟ้า. (2550). บทบาทของห้องสมุดต่อการส่งเสริมการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย. *วารสารอินฟอर्मเมชัน*, 14,(2) (กรกฎาคม-ธันวาคม), 1-7.

- สินธวา คามดิษฐ์. (2555). *แนวทางการส่งเสริมการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สิริรัตน์ หิตะโกวิท. (2551). *ปัจจัยของความสำเร็จในการทำวิจัยของบุคลากรในมหาวิทยาลัยรามคำแหง* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2551). *แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11* (พ.ศ. 2555-2559). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- (2552). *คู่มือการปฏิบัติงาน เรื่องการส่งเสริมการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักประสานและส่งเสริมกิจการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2554). *คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2558) ระดับอุดมศึกษา ฉบับสถานศึกษา พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2555). *บริการบรรณารักษ์พบนักวิจัย* ค้นคืนวันที่ 20 พฤษภาคม 2556 จาก <http://library.cmu.ac.th/cmuh/th/content/>
- อรุณศรี กางเพ็ง. (2546). *ความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุนการสอนต่อการทำวิจัยสถาบันในมหาวิทยาลัยขอนแก่น*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- อัญชุลี วิจิตรเจริญ. (2555). *สมรรถนะที่คาดหวังของนักวิชาชีพสารสนเทศในห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- Abels, E., Jones, R., Latham, J., Magnoni, D., & Gard, J. (2003) “*Competencies for information professional of the 21st century*” Retrieved March 31, 2014, from http://www.sla.org/PDFs/Competencies2003_revised.pdf
- American Library Association (2011) “*Librarianship and Information Service: A Statement of Core*” Retrieved March 31, 2014, from www.ala.org/congress/corevalues/draft5.html
- Association of College and Research Libraries (ACRL) (2008) “*Guidelines: Competencies for Special Collections Professionals*” Retrieved June 30, 2016. from <http://www.ala.org/acrl/standards/comp4speccollect#main-content>

- Association of Southeastern Research Libraries (ASERL) (2001) *“Shaping the Future : ASERL’s Competencies for Research Librarians”* Retrieved October, 2, 2015 from <http://www.aserl.org/programs/competencies/>
- Auckland, M. (2012) *“Re-skilling for Research”* Retrieved June, 30, 2016. from <http://www.rluk.ac.uk/wp-content/uploads/2014/02/RLUK-Re-skilling.pdf>
- Brewerton, A. (2012) “Re-skilling for research: Investigating the needs of researchers and how library staff can best support them” *New Review of Academic Librarianship* 18, (1), 96-110.
- Brophy, P. (2005). *The academic library*. London: Library Association Pub.
- Burton, S. & Steane, P. (2004) *“Surviving your thesis”* London Routledge Capital
- Cambridge University Library (2010) *“Cambridge University Library Working together: a strategic Framework 2010-2013”* Retrieved October, 2, 2015 from http://www.lib.cam.ac.uk/strategic_framework.pdf.
- Chawner, B., & Oliver, G. (2013) “A survey of New Zealand academic reference librarians: Current and future skills and competencies” *Australian academic & research libraries* 44,(1), 29-40.
- Covert-Vai, L. & Collard, S. (2012) *“New roles for new times: research library services for graduate students”* Washington D.C. Association of Research Libraries
- Dickenson, D. (2006) *“How academic libraries help faculty teach and students learn: The 2005 Colorado academic library impact study”* Library Research Service.
- Du, J. T. & A. Evans. (2011) “Academic users’ information searching on research topics: Characteristics of research tasks and search strategies” *The Journal of Academic Librarianship* 37, (4), 299-306.
- Elgohary, A. A. (2003) *“Educational preparation of entry-level professional librarians employed by Florida research libraries”* Retrieved July, 25, 2015 from <http://diginole.lib.fsu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1324&context=etd>
- European Council of Information Associations (2004) *“Euroguige LIS, the guide to competencies for European professionals in library and information service”* Retrieved July, 25, 2015 from <http://www.certidoc.net/en/euref2-english.pdf>.

- Federal Library and Information Center Committee (2008) "*Federal Librarian Competencies*"
Retrieved August, 18, 2015 from
http://www.loc.gov/flicc/publications/Lib_Compt/Lib_Compt_Oct2008.pdf.
- Greer, R.C., Grover, R.J. & Fowler, S.G. (2007) "*Introduction to the Library and Information Professions*" Westport Libraries Unlimited.
- Gulati, A. & Raina, R.L. (2000) "Professional competencies among librarians and information professionals in the Knowledge Era" *World Libraries* 10, 1-2
- Gunasekara, R. (2005) "The Role of the Librarian of a Research library: with relevant to field of Agriculture" *Journal of the University Librarians Association of Sri Lanka* 9, 62-69
- Haddow, G. (2012) "Knowledge, Skills and Attributes for Academic Reference Librarians" *Australian Academic & Research Libraries* 43, (3), 231-248.
- Haglund, L., & P. Olsson. (2008) "The impact on university libraries of changes in information behavior among academic researchers: A multiple case study" *The Journal of Academic Librarianship* 34, 52-59.
- Jackson, S.L. (2011) "*Research methods and statistics: A critical thinking approach*" 4th ed
Australia Thomson/Wadsworth.
- Ka-Wai, F. (2005) "The role of university libraries in supporting research in Hong Kong: Facing a new challenge" *Campus-Wide Information Systems* 22, (1), 43-50.
- Khoo, Christopher Soo-Guan. (2010) "*Competencies for new era librarians and information Professionals*" Singapore Nanyang Technology University
- Koufogiannakis, D. & Ellen C. (2006) "Research in librarianship: Issues to consider" *Library Hi Tech* 24,(3), 324-40.
- Kwanya, Stilwell and Underwood. (2012) "A competency index for research librarians in Kenya" *Competency index for research Librarians* 22,(1), 1-18.
- Lowry, C.B. (2004) .Research and scholarship defined for portal : libraries and the Academy"
Portal 4,(4), 449-53.
- Lougee, W.P. (2002) "*Diffuse libraries : emergent roles for the research library in he digital age*" Washington D.C. Council on Library and Information Resources
- Loypha, S. (2007) "The role of the library to the promotion of a research university"
Information 14,(2), 1-7.

- Mahmood, K. (2002). "Competencies needed for future academic librarians in Pakistan"
Education for Information 20, 27-43.
- Mamtora, J. (2013) "Transforming library research services: towards a collaborative Partnership" *Library management* 34,(4), 352-371.
- Matthews, J.R. (2007) "*Library assessment in higher education*" Westport CT. Libraries Unlimited.
- Office of the Higher Education Commission (2009) "*Higher Education Development Plan No.10 (2551-2554 BC)*" Bangkok Office of the Higher Education Commission.
- Partridge, H. And G. Hallam (2004) "*The Double Helix: A Personal Account of the Discovery of the Structure of the Information Professional's DNA. Paper Presented at the Australian Library and Information Association (ALIA)*" Retrieved July, 25, 2015 from <http://conferences.alia.org.au/alia2004/pdfs/>.
- Partridge, H., J. Lee and C. Munro (2010) "Becoming "Librarian 2.0": The Skills, Knowledge, and Attributes Required by Library and Information Science Professionals in a Web 2.0 World And Beyond" *Library Trends* 59, 1/2: 315-335.
- Rasul, A., and Singh, D. (2010) "The role of academic libraries in facilitating postgraduate students' research" *Malaysian Journal of Library & Information Science* 15,(3), 75-84
- Rehman, S. (2006) "New Age Competencies for Information Professionals" In *Asia-Pacific Conference & Information Education & Practice (A-LIEP)* pp. 27-33 Singapore Division of Information Studies School of Communication & Information.
- Renn, O. (2014) "*What are researchers looking for in corporate and academic library services?*" Retrieved June, 30, 2016 from <http://libraryconnect.elsevier.com/articles/2014-04/what-are-researchers-looking-corporate-and-academic-library-services>
- Riera, Q. C., Padros, C. R., & Zuniga, R. A. (2012) "Research librarians in a virtual environment : new skills, new services" Retrieved June, 30 ,2016 from http://openaccess.uoc.edu/webapps/o2/bitstream/10609/14221/1/ResearchLibrarians_Skills_Services.pdf.
- Robati, A. P., & Singh, D. (2013) "Competencies required by special librarians: An analysis by educational levels" *Journal of Librarianship and Information Science* 45,(2), 113-139

- Saunders, L., Kurbanoglu, S., Wilkins Jordan, M., Boustany, J., Chawner, B., Filas, M., Zivkovic, D. (2013) "Culture and competencies: A multi-country examination of reference service competencies" *Libri* 63,(1), 33-46.
- Selematsela, D.N.S.; Toit, A.S.A. (2007) .*Competency profile for librarians teaching information literacy*" SA Jnl Libs&Info Sci. 73,(2), 119-129.
- Sidorko, P.E. & Yang, T.T. (2009) "Refocusing for the future: Meeting user expectations in a digital age" *Library Management* 30, 1/2 ; 6-24.
- Singhal, M. (2010) "*Blogs and RSS: 2 Tools for Librarian 2.0. Paper Presented at the Dr. Rajashekar Memorial Seminar on Web 2.0 Technologies for Library Services*" National Center for Science Information (NCSI) Indian Institute of Science (Use) Bangalore
- Special Libraries Association Board of Directors (2003) "*Competencies of Information Professionals of the 21st Century*" Retrieved July, 25, 2015 from <http://www.sla.org/about-sha/competencies/>.
- Stover, M. (1997) "Library web sites: Mission and function in the networked organization" *Information Technology and Libraries* 17,(10), 55-57.
- Stueart, R.D. & Moran, B.B. (2007) "*Library and information center management*" 6th ed Colorado Libraries Unlimited.
- Turner, K.F. (2002) "The Use of applied library and information studies (LIS) research in New Zealand libraries" *Library Review* 51,(5), 230-240.
- Walker, C.M. (2009) "*Emerging Challenges for Carnegie Research Librarians at Wits*" Retrieved July, 25, 2015 from www.gaelic.ac.za/docs/camp-walker-carnegiecallenges.pdf.
- Webb, J., Gannon-Leary, P., & Bent, M. (2007) "*Providing effective library services For research*" London Facet Pub.
- Wilson, B. & Erika L. (2009) "*Academic libraries foster key skills in next generation*" Retrieved July, 25, 2015 from http://seattletimes.nwsources.com/html/opinion/2008812914_opinc15libraries.html.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบทอดวัฒนธรรมมาตุลีราช

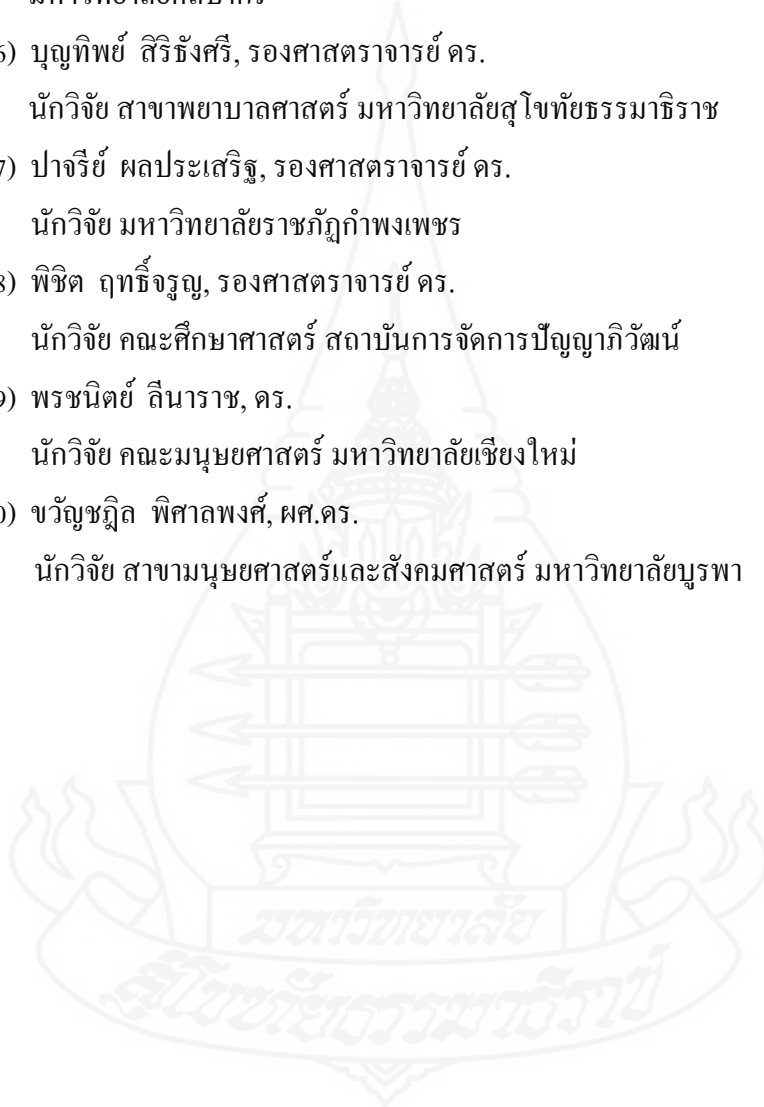
ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มที่ 1

ผู้ทรงคุณวุฒิสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 20 คน

- 1) พิมพ์ฟ้า เปรมสมิทธิ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยทรัพยากร (รักษากร) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2) มะลิวัลย์ ประดิษฐ์ธีระ, ดร.
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิต
- 3) วรนุช สุนทรวินิต
ผู้อำนวยการสำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- 4) อมรรัตน์ นาคะโร, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- 5) อุบลศิลป์ โพธิ์พรม, ดร.
ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 6) สมพร พุทธาพิทักษ์ผล, รองศาสตราจารย์ ดร.
อาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- 7) พวา พันธุ์เมฆา, รองศาสตราจารย์
อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 8) ลำปาง แม่นมาตย์, รองศาสตราจารย์ ดร.
อาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 9) จุมพจน์ วนิชกุล, รองศาสตราจารย์ ดร.
อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
- 10) สุวิทย์ วงษ์บุญมาก, รองศาสตราจารย์
อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
- 11) รุจเรขา วิทยาอุทติกุล, ดร.
นักเอกสารสนเทศ (ระดับเชี่ยวชาญ) งานสารสนเทศและห้องสมุดสตางค์มงคลสุข
คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- 12) สมรักษ์ สหพงษ์, ดร.
บรรณารักษ์ชำนาญการ ระดับ 8 หัวหน้างานบริหารทรัพยากรแห่งการเรียนรู้
(ห้องสมุด) คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
- 13) วลู่ลี โพธิ์รังสียากร
บรรณารักษ์เชี่ยวชาญระดับ 9 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

- 14) มะลิวัลย์ สิ้นน้อย
บรรณารักษ์เชี่ยวชาญพิเศษ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
- 15) กาญจนา สุคนธมณี
บรรณารักษ์เชี่ยวชาญ หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศิลปากร
- 16) บุญทิพย์ สิริรังศรี, รองศาสตราจารย์ ดร.
นักวิจัย สาขาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- 17) ปาจริย์ ผลประเสริฐ, รองศาสตราจารย์ ดร.
นักวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
- 18) พิษิต ฤทธิจรรย์, รองศาสตราจารย์ ดร.
นักวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
- 19) พรชนิดย์ ถิ่นาราช, ดร.
นักวิจัย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 20) ขวัญชฎิล พิศาลพงศ์, ผศ.ดร.
นักวิจัย สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มที่ 2

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มที่ 2

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

- 1) อารีย์ รัชกิจจานุกิจ, ดร.
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- 2) ศักดิ์พันธ์ ต้นวิมลรัตน์, ดร.
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
- 3) จุติมา กลิ่นทอง
ผู้อำนวยการหอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร
- 4) วนิดา แก่นอากาศ, รองศาสตราจารย์,ดร.
ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 5) รุจเรขา วิทยาอุทตติกุล, ดร.
ผู้อำนวยการงานสารสนเทศและห้องสมุดสตางค์มิ่งมงคลสุข คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล
- 6) อรุณลักษณ์ รัตนพันธุ์, รองศาสตราจารย์
ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
- 7) ชัยเลิศ ปรีสุทธรกุล, รองศาสตราจารย์.
ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
- 8) ปรีชาต เสารยะวิเศษ, ดร.
ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
- 9) วิชัย พัวรุ่งโรจน์, ดร.
ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
- 10) สมศักดิ์ รักเกียรติวินัย, ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

- 11) อภิชาติ ตีรประเสริฐสิน
ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- 12) อารีย์ ชื่นวัฒนา, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
ผู้อำนวยการศูนย์สนเทศและหอสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
- 13) สรัญญา รุจิเรขเรืองรอง
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
- 14) คมเดช บุญประเสริฐ
ผู้อำนวยการ สำนักทรัพยากรสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสยาม

กลุ่มที่ 2 อาจารย์ผู้สอนบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง

- 1) กุศลวัฒน์ คงประดิษฐ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์
หัวหน้าภาควิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
- 2) ดวงแก้ว เงินพุลทรัพย์, อาจารย์
ภาควิชาสารสนเทศศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
วิทยาเขตบางเขน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- 3) พรชิตา อุปลัมภ์, อาจารย์
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- 4) จุฑาทิพย์ จันทร์คุณ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- 5) ธารา จันทร์อนุ, อาจารย์
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- 6) สรพรรณค ภักดีศรี, อาจารย์
อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- 7) สันทยา สาลี, อาจารย์
อาจารย์ประจำสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

- 8) อภาภรณ์ วรรณ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์
อาจารย์ประจำสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
- 9) ภาวิณี แสนชนม์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ประธานสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 10) ปิยะกานต์ หนูประกอบ, อาจารย์
อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- 11) ธนิตา สุขขารมย์, อาจารย์
อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- 12) ไพรมา เสียงราช, ผู้ช่วยศาสตราจารย์
อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- 13) วนิตา นเรชรณ์, อาจารย์
อาจารย์โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
- 14) ปิยะบุตร เฟื่องคอน, คร.
อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจและเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ วิทยาเขตสุวรรณภูมิ

กลุ่มที่ 3 บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

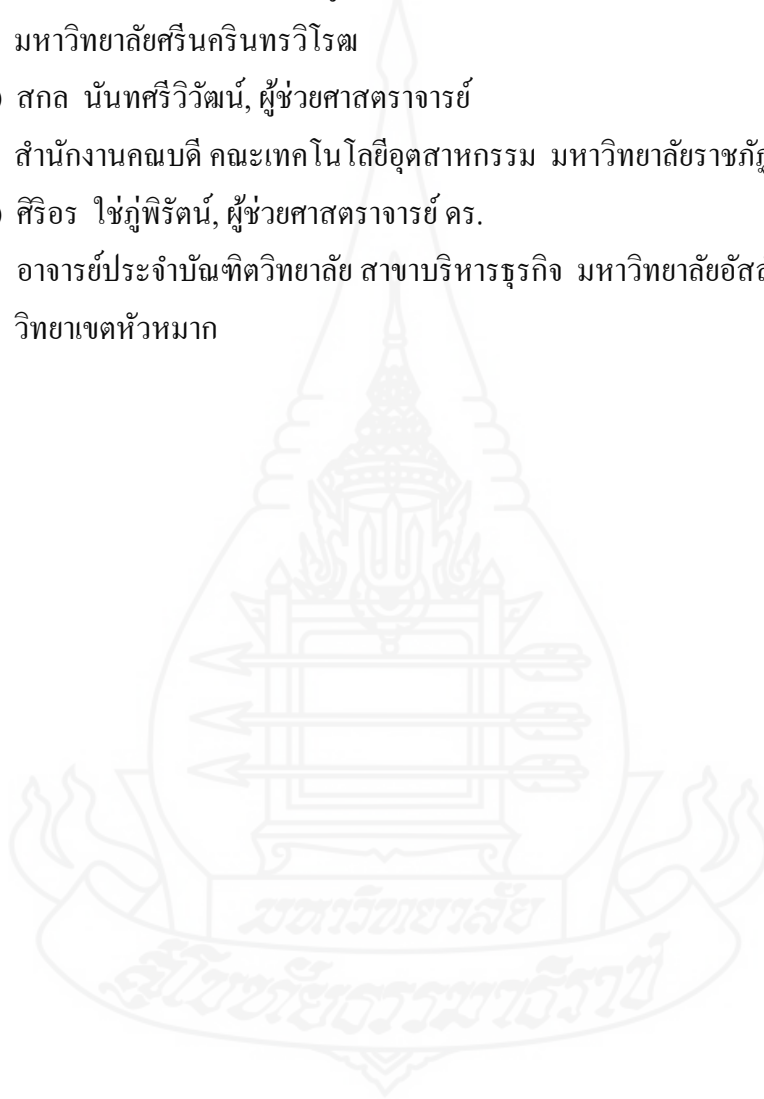
- 1) จริญญาลักษณ์ นารี
หัวหน้าฝ่ายภารกิจจัดการสารสนเทศ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
สำนักหอสมุดและทรัพยากรการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 2) อภาภกร ชาติโลหะ
บรรณารักษ์ชำนาญการ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
- 3) สุกัญญา ธาราวัชรศาสตร์
หัวหน้าฝ่ายพัฒนาและจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุด
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- 4) นุสรีดา ยูมะโซ
หัวหน้างานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและ
เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
- 5) พิศวง กองกระโทก
บรรณารักษ์ชำนาญการ หอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
- 7) กัลยากร พลสวัสดิ์
บรรณารักษ์ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
- 6) ไพจิตร เกิดอยู่
บรรณารักษ์ ศูนย์สนเทศและหอสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
- 7) โสภา ไทยลา, นางสาว
หัวหน้างานวิทยบริการ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- 8) สมศิลป์ ศรีประภัสสร
หัวหน้าฝ่ายห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์และดิจิทัล สำนักหอสมุด
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

กลุ่มที่ 4 นักวิจัย

- 1) บุญทิพย์ สิริขันธ์ศรี, รองศาสตราจารย์ ดร.
อาจารย์ประจำสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- 2) สมรักษ์ สหพงษ์, ดร.
หัวหน้างานบริการทรัพยากรแหล่งการเรียนรู้ (ห้องสมุด)
คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
- 3) ฉันทนา วีริยเวชกุล, รองศาสตราจารย์ ดร.
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

- 4) รัตน์พงศ์ ยี่ห้วยน้อย,
หัวหน้างานข้อมูลและสารสนเทศ หน่วยจัดการข้อมูล
คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- 5) กิตติชัย สุชาติโนบล, ดร.
อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 6) สกล นันทศรีวิวัฒน์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สำนักงานคณบดี คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
- 7) ศิริอร ไข่มุกพิรัตน์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
วิทยาเขตหัวหมาก

ภาคผนวก ค
เครื่องมือสำหรับการวิจัย

แบบบันทึกข้อมูล

หัวข้อ/ประเด็น

.....
.....

รายละเอียดทางบรรณานุกรมของหนังสือ/แหล่งอ้างอิง

.....
.....

ข้อความที่บันทึก

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ความคิดเห็น/ข้อสังเกต

.....
.....
.....
.....

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การพัฒนากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุด
สถาบันอุดมศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อ - นามสกุล

1.2 ตำแหน่งปัจจุบัน

1.3 หน่วยงานที่สังกัด

1.4 ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

 ผู้บริหารโครงการวิจัย อาจารย์ผู้สอนวิชาการวิจัยหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง นักวิจัย

ตอนที่ 2 การใช้บริการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

2.1 ท่านคิดว่าห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นต่อการทำงานด้านการวิจัยของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 ท่านใช้บริการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยของท่านบ่อยครั้งเพียงใด และบริการใดที่ท่านใช้บริการ

.....

.....

.....

.....
.....
2.3 ท่านเคยใช้บริการจากบรรณารักษ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยหรือไม่
.....
.....
.....
.....
.....

2.4 ท่านคิดว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรมีบทบาทอย่างไรใน
การสนับสนุนการวิจัยของท่าน และของสถาบันอุดมศึกษา
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ตอนที่ 3 สมรรถนะบรรณารักษ์ด้านการวิจัย

3.1 ท่านเห็นว่าบรรณารักษ์ควรมีบทบาท และสมรรถนะด้านการวิจัย ดังต่อไปนี้หรือไม่
อย่างไร

3.2.1 การจัดหาและการบริการงานวิจัย เช่น การจัดการทรัพยากรสารสนเทศเพื่อ
การสนับสนุนการวิจัย การวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่งานวิจัย การพัฒนาฐานข้อมูลงานวิจัย
การแนะนำแหล่งข้อมูลงานวิจัย การบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้าเกี่ยวกับงานวิจัย การสืบค้น
ผลการวิจัย เป็นต้น
.....
.....
.....
.....
.....

.....
3.3.2 การใช้ผลการวิจัย เช่น การนำผลการวิจัยมาใช้ในการบริหารงาน วางแผนและ
การตัดสินใจ การนำผลการวิจัยมาพัฒนางานและการปฏิบัติงาน การนำผลการวิจัยมาพัฒนาตนเอง
เป็นต้น

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3.2.3 การดำเนินการวิจัย เช่น การออกแบบการวิจัย การดำเนินการวิจัย การเขียนและ
การเผยแพร่งานวิจัย และการบริหาร โครงการวิจัย เป็นต้น

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3.2 ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

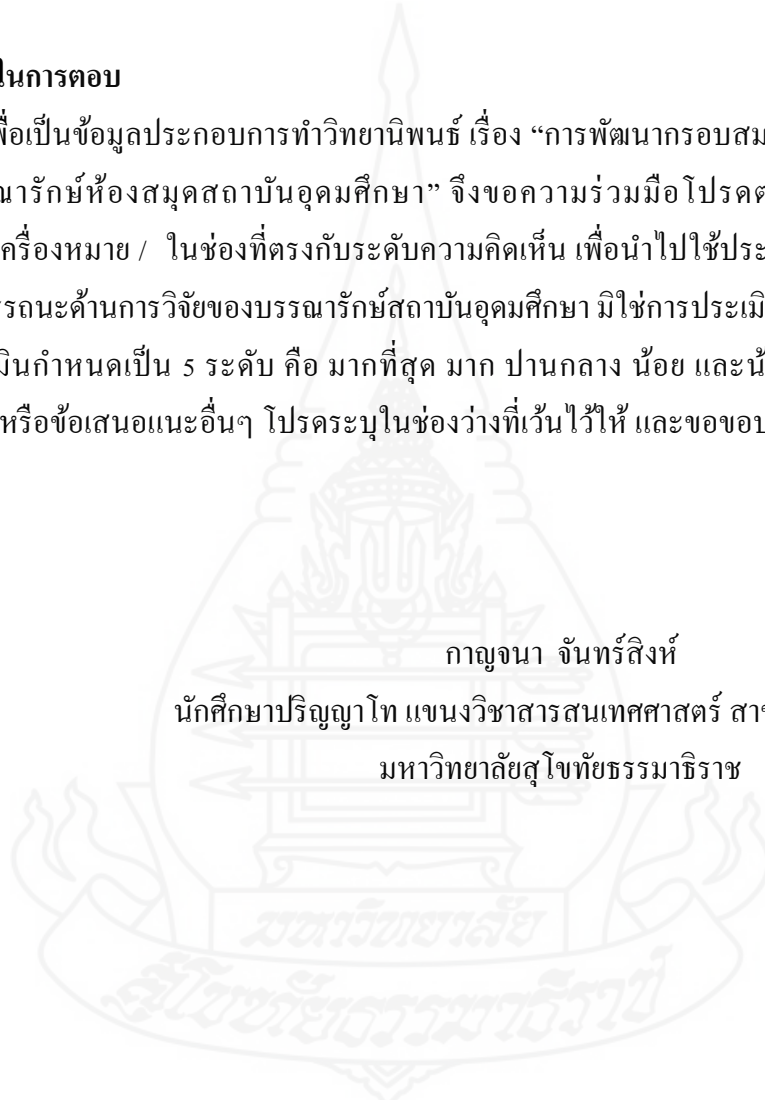
แบบสอบถาม**แบบสอบถามประกอบการวิจัย****เรื่อง การพัฒนากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา****คำแนะนำในการตอบ**

เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา” จึงขอความร่วมมือโปรดตอบคำถามต่อไปนี้ โดยเขียนเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็น เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา มิใช่การประเมินตัวของท่าน ระดับการประเมินกำหนดเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด หากท่านมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นๆ โปรดระบุในช่องว่างที่เว้นไว้ให้ และขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน

กาญจนา จันทร์สิงห์

นักศึกษาระดับปริญญาโท แผนกวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

แบบสอบถาม

เรื่องการพัฒนากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคำตอบ หน้าข้อความที่เป็นความจริงที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. เพศ (1) ชาย (2) หญิง

2. ตำแหน่งปัจจุบัน

(1) ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

(2) อาจารย์ผู้สอนบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

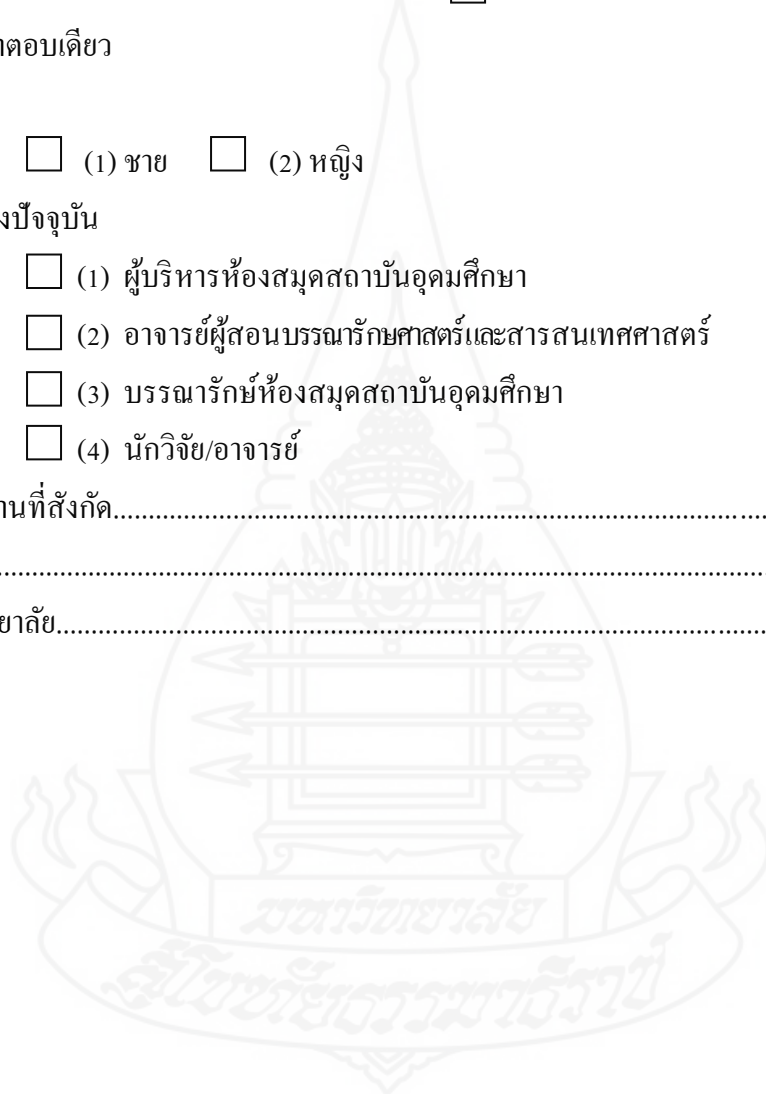
(3) บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

(4) นักวิจัย/อาจารย์

3. หน่วยงานที่สังกัด.....

คณะ.....

มหาวิทยาลัย.....

ตอนที่ 2 สมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับระดับความเหมาะสมของสมรรถนะตาม

ความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดเป็น 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

กรณีที่ท่านเห็นด้วยน้อย หรือน้อยที่สุด กรุณาระบุข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของท่านไว้
ที่ช่องว่างที่เว้นไว้ พร้อมข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นๆ ถ้ามี

บทบาทของบรรณารักษ์	สมรรถนะหรือทักษะ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. การจัดหา และ การบริการงานวิจัย						
1.1 การจัดหา ทรัพยากร สารสนเทศเพื่อ สนับสนุนการวิจัย	1. การจัดหาแหล่งทรัพยากร สารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวิจัย					
	2. การประเมินทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการวิจัย					
	3. การเลือกทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการวิจัย					
	4. วิเคราะห์และจัดหมวดหมู่งานวิจัย อย่างเป็นระบบ					
	5. การพัฒนาฐานข้อมูลงานวิจัย					
	6. การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศให้ เอื้อต่อการเข้าถึงและใช้ของนักวิจัย					
	7. การจัดทำเครื่องมือช่วยค้นเอกสาร และงานวิจัย					

บทบาทของบรรณารักษ์	สมรรถนะหรือทักษะ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1.2 การบริการ นักวิจัย	1. การออกแบบการบริการวิจัย ที่เหมาะสม					
	2. การบริการตอบคำถามและช่วย การค้นคว้าแก่นักวิจัย					
	3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับ การวิจัย					
	4. การบริการวิจัยผ่านสื่อทันสมัยตาม ความต้องการของนักวิจัย					
	5. การบริการให้คำปรึกษาและแนะนำ แหล่งข้อมูลเพื่อสนับสนุนการวิจัย					
	6. การแนะนำการเข้าถึงและสืบค้น งานวิจัย					
	7. การบริการแนะนำเรื่องลิขสิทธิ์และ จรรยาบรรณนักวิจัย					
	8. การสอนหรือร่วมสอนการรู้ สารสนเทศ					
	9. การบริการสืบค้นฐานข้อมูลวิจัย					
	10. การบริการอุปกรณ์อำนวยความสะดวก ในการสืบค้นงานวิจัย					
	11. การบริการสืบค้นงานวิจัยทั้งรูปแบบ สิ่งพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์					
	12. การบริการแนะนำการเขียนอ้างอิง ในงานวิจัย					
	13. การให้คำปรึกษาการทำวิจัยแก่ ผู้ใช้บริการ					
	14. การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์งานวิจัย					

บทบาทของบรรณารักษ์	สมรรถนะหรือทักษะ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
2. การใช้ผลการวิจัย						
2.1 การวิเคราะห์และ สังเคราะห์งานวิจัย	1. การสังเคราะห์งานวิจัยเพื่อนำ ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้					
	2. การประเมินความต้องการของ ผู้ใช้บริการงานวิจัย					
2.2 การนำผลการวิจัย ไปใช้หรือการ ประยุกต์ใช้	1. การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการ ประยุกต์ใช้ในการวางแผนและ การบริหารจัดการ					
	2. การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการ ประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจ					
	3. การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการ ประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและ พัฒนางาน					
	4. การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการ ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง					
	5. การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการ ประยุกต์ใช้เพื่อต่อยอดในการ สร้างสรรค์ผลงานใหม่					
	6. การนำผลการวิจัยไปใช้หรือการ ประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิจัย					
	7. การเชื่อมโยงความรู้จากงานวิจัยมาใช้ ในการบริหารจัดการงานที่รับผิดชอบ					
	8. การทำงานประจำให้เป็นงานวิจัย เพื่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ					
	9. การเพิ่มพูนความรู้และทักษะ ด้านการวิจัยของตนเอง					

บทบาทของบรรณารักษ์	สมรรถนะหรือทักษะ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
3. การดำเนินการวิจัย						
3.1 การออกแบบ การวิจัย	1. การออกแบบวิธีวิจัย					
	2. ระเบียบวิธีวิจัย					
	3. กระบวนการวิจัย					
	4. การใช้สถิติเพื่อการวิจัย					
3.2 การดำเนินการ วิจัย	1. การวิจัยในงาน					
	2. การวิจัยเชิงสำรวจ					
	3. การวิจัยเชิงประเมิน					
	4. การวิเคราะห์เนื้อหา					
	5. การวิจัยเชิงพัฒนา					
3.3 การเขียนและการ เผยแพร่งานวิจัย	1. การเขียนรายงานการวิจัย					
	2. การเขียนบทความวิจัย					
	3. การเขียนผลงานการวิจัย					
	4. การเขียนโครงการวิจัย					
	5. การเผยแพร่งานวิจัย					
3.4 การบริหาร การวิจัย	1. การวางแผนการวิจัย					
	2. การแสวงหาแหล่งทุนวิจัย					
	3. การทำวิจัยเป็นทีม					
	4. การบริหารโครงการวิจัย					
	5. การสร้างเครือข่ายวิจัย					
	6. การตระหนักถึงคุณค่าของการวิจัย และการทำวิจัย					
	7. การผลิตและพัฒนางานวิจัยอย่าง ต่อเนื่อง					

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์
ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่ ศธ 0522.15(1)/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
 ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
 จังหวัดนนทบุรี 11120

5 ตุลาคม 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับการสัมภาษณ์

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เอกสารประกอบการเสนอขออนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
 2. แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 1 ชุด
 3. ตารางกรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ด้านการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางกาญจนา จันทร์สิงห์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการพัฒนากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา โดยมีศาสตราจารย์ ดร.ชุตินา สัจจามันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.จันทิมา เขียวแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการนี้ นักศึกษาได้ดำเนินการวิจัยตามกระบวนการวิจัยอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 ท่าน ซึ่งได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้และมีประสบการณ์สูงในเรื่องที่เกี่ยวข้อง จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ดังรายละเอียดดังเอกสารแนบ และนักศึกษาจะได้ประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อลิสสา วานิชดี)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์

ที่ ศธ 0522.15(1)/

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

23 กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญสำหรับตอบแบบสอบถาม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. โครงการวิทยานิพนธ์	จำนวน 1 ชุด
	2. แบบสอบถาม	จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางกาญจนา จันทร์สิงห์ นักศึกษาระดับปริญญาโท แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการพัฒนากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากรอบสมรรถนะด้านการวิจัยของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมา โดยมีศาสตราจารย์ ดร.ชุตินา สัจจานันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.จันทิมา เขียวแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้ดำเนินการวิจัยตามกระบวนการวิจัยอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสอบถามผู้เชี่ยวชาญ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ได้โปรดตอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัย และหวังอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ วัฒนาพงษากุล)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางกาญจนา จันทร์สิงห์
วัน เดือน ปีเกิด	28 กุมภาพันธ์ 2519
สถานที่เกิด	9/55 ตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 62000
ประวัติการศึกษา	ศศ.บ. ศิลปศาสตรบัณฑิต สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม พ.ศ. 2542
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เลขที่ 069 หมู่ 1 ตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 62000
ตำแหน่ง	บรรณารักษ์ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

